

KU Leuven viert (p. 8-9)

Opluchting bij geneeskundestudenten over stageplaatsen

Specialisatieplaatsen blijven wél nog onzeker

Door de hervorming van de opleiding geneeskunde zijn er dit semester bijna dubbel zo veel stageplaatsen nodig. De basisstages zijn 100% in orde, laat decaan Paul Herijgers weten. Over de specialisaties bestaat veel meer onzekerheid.

Tekst Simon Grymonprez en Noah Fuhrmann

Door de verkorting van de basisopleiding geneeskunde van 7 naar 6 jaar studeren in 2018 twee jaren af. Er is dus veel meer nood aan stage- en specialisatieplaatsen (de zogenaamde 'dubbele cohorte' dus). De basisstage werken de geneeskundestudenten af in de masteropleiding, de specialisatieplaatsen in de ManaMa.

'Dit semester lopen er ongeveer 780 studenten tegelijkertijd stage, waar dat normaal schommelt tussen de 370 en de 450', duidt de decaan van de faculteit Geneeskunde, Paul Herijgers. 'De studenten die nu in hun tweede master zitten, beginnen nu aan hun stages en die zijn 100% in orde. Er zijn geen afwijkingen of stages opgedrongen. Alles is gelopen zoals we het vier jaar geleden hadden uitgetekend.'

Herijgers wijst erop dat een deel van de oplossing erin bestond om meer studenten naar het buitenland toe te laten. 'Omdat we zoveel meer stageplekken nodig hadden, hebben we maatregelen moeten nemen. Normaal is buitenlandse periode beperkt tot drie maanden, nu hebben we in deze periode toegelaten dat ze tot zes maanden buitenlandse stage mogen volgen. Natuurlijk er altijd voor zorgend dat het stageplaatsen zijn waar ze hun eindtermen en leerdoelen kunnen halen. Ze worden niet zomaar 'weggestuurd'.'

Matthias Claeys, voorzitter van het Vlaams Geneeskundig Studentenoverleg en geneeskundestudent aan de UGent, bevestigt dat de basisstages goed werden opgevangen. 'Er werd redelijk eenvoudig meer

stageplaatsen gecreëerd. Het voornaamste probleem zit evenwel bij de specialisaties.'

Onzekerheid troef

Na de master kiezen de geneeskundestudenten namelijk doorgaans een specialisatie waar ook een opleidingsplaats bijhoort. Dat betekent dat er dus veel meer opleidingsplaatsen nodig zijn dan normaal. 'Daar is op dit moment zeer weinig over geweten', vindt Claeys.

In december voorspelde de Planningscommissie van de FOD Volksgezondheid dat er in Vlaanderen in 2018 een tekort van 444 opleidingsplaatsen zou zijn. Een schatting die de universiteiten verwierpen. 'De manier waarop die cijfers bijeengesprokkeld zijn, is toch wel methodologische kritiek mogelijk', reageert decaan Herijgers.

'Of elke universiteit trouwens even goed voorbereid is, weet ik niet', gaat Herijgers verder. 'Ik spreek voor Leuven, en voor onze Leuvense studenten zijn er goede indicaties dat het zal lukken.'

Claeys heeft toch bedenkingen. 'De universiteiten hebben de schatting van de Planningscommissie weerlegd, wat natuurlijk logisch is. Ze kunnen het moeilijk maken om te zeggen dat er een probleem is. Antwerpen kan bijvoorbeeld moeilijk communiceren dat er een probleem is als Leuven net het omgekeerde doet.'

'In de ogen van de universiteiten is er eigenlijk ook geen probleem', licht Claeys verder toe. 'Zij denken dat hun plaatsen is toegezegd vanuit de perifere ziekenhuizen (de niet-universitaire zie-

kenhuizen, red.), maar dat is niet sluitend of zeker.'

Claeys geeft een voorbeeld. 'Stel je voor: de diensthoofden Dermatologie in Leuven, Antwerpen, Brussel en Gent gaan allemaal op zoek naar opleidingsplaatsen. De perifere ziekenhuizen krijgen dus van verschillende kanten aanvragen om opleidingsplaatsen aan te bieden. Het gevaar bestaat dat de universiteiten denken dat ze elk een opleidingsplaats hebben, terwijl dat helemaal niet zeker is.'

De voorzitter van het Vlaams Geneeskundig Studentenoverleg benadrukt dat er vooral onzekerheid is: 'Ze kunnen ons op dit moment niets beloven, net omdat die perifere stagemeesters dat ook niet kunnen. Het is pas volgend jaar dat die perifere stagemeesters de universiteiten tegen elkaar kunnen uitspelen. Het komt er dan op neer om het beste netwerk te hebben.'

Claeys is geen voorstander van die aanpak: 'Wij zijn eerder voorstander van meer coördinatie tussen de universiteiten. Het moet ook transparanter, wat op dit moment totaal niet het geval is. Laat het eenduidig en rechtlijnig zijn. We willen geen getouwtrek achter de schermen.'

Netwerk en reputatie helpt

Paul Herijgers wil vooral de KU Leuven-studenten geruststellen. 'We hebben er goeie hoop op dat het zal lukken. We blijven natuurlijk altijd op onze quive tot alle contracten getekend zijn. Natuurlijk is er in bepaalde disciplines meer concurrentie dan elders, maar dat zal niet meer of niet minder zijn

dan andere jaren. De studenten zullen sowieso niét met lege handen achtergelaten worden.'

Herijgers geeft wel aan dat de situatie van de opleidingsplaatsen veel complexer is dan de basisstages. 'Bij de opleidingsplaatsen speelt veel meer regelgeving en financiering. Dat zijn geen masterstudenten meer maar studenten in beroepsopleiding en moeten dus betaald worden. De stage-meesters moeten ook een erkenning hebben die niet door de universiteit wordt bepaald maar door de Hoge Raad van Specialisten en Huisartsen. Er zijn wettelijke criteria, etc. Dat is een administratieve malle-molen.'

Astrid Goedseels, onderwijscoördinator Geneeskunde bij Medica, geeft aan dat er nog altijd onzekerheid is, maar rekent wel op de KU Leuven. 'Leuven heeft een uitgebreid netwerk en een goede reputatie. Anderzijds is er met de perifere ziekenhuizen geen vast verbond. We kunnen niet goed inschatten in hoeverre die ziekenhuizen zich gaan houden aan onze belofte en niet aan die van bijvoorbeeld de Universiteit Antwerpen.'

Maken de geneeskundestudenten aan de KU Leuven zich eigenlijk zorgen? 'Nee, voorlopig nog niet eigenlijk. Als je in gesprek gaat met masterstudenten en zegt dat de planningscommissie een tekort van 444 opleidingsplaatsen voor Vlaanderen voorspelt, antwoorden ze dat ze er vertrouwen in hebben dat het wel goed komt aan de KU Leuven.'

Bovendien wijst ze erop dat het voor iedereen duidelijk is dat het aantal opleidingsplaatsen een groter probleem wordt in Wallonië. 'Al zullen de zorgen om de opleidingsplaatsen bij onze studenten ook nog wel groeien naarmate de stage vordert.'

Lezersbrief: Veto & de Vlò?

We zijn toch wat verwonderd over het artikel in *Veto* (zie *Veto* 4313, 'N-VA kort door de bocht met 'Vlò', red.) over ons plan om fietsdelen in Leuven in te voeren omdat er een aantal onjuistheden in staan. Over het concept zelf gaat het artikel in feite niet. Wel besluit uw journalist dat er twee feitelijke fouten over onze persconferentie in de berichtgeving van andere kranten zouden staan. Hij schuift ons vervolgens in de schoenen dat we die niet gecorrigeerd hebben. Dus doen we dat deze keer wel.

Het eerste punt van discussie is of Vlò zelf bedruipend is of niet. We hebben het idee voorgesteld op basis van onze analyse als iets wat zou kunnen. Er is wel degelijk huiswerk gedaan. Maar inderdaad, nog niet alles ligt vast. Het gaat dan ook om een idee en een eerste concreet voorstel dat we graag samen met de stad en andere partners verder willen uitwerken. Als die zeggen dat er 10.000 fietsen nodig zijn of als er opmerkingen zijn over de aannames die we gebruikt hebben, dan gaan we hierover graag in debat. Zo maak je een voorstel namelijk beter, door erover te discussiëren.

De tweede fout in de berichtgeving zou gaan over het contact dat er al dan niet met Velo zou geweest zijn. Zoals uitgelegd op de persconferentie is het niet onze lijsttrekker maar een lid van onze afdeling die het concept informeel aftoetste met iemand van Velo. We

hebben hen inderdaad vermeld als potentiële toekomstige partner, net zoals de stad en de universiteit.

Het artikel in *Veto* zelf vermeldt verkeerdelijk dat we in onze aannames de volledige kost van het weesfietsenbeleid willen besteden aan fietsdelen. Dat is fout. Onze aanname is om slechts een beperkt deel van de kost van het weesfietsenbeleid te besteden aan fietsdelen. We hebben ook wel degelijk gevraagd om het artikel op de webstek madeinvlaamsbrabant te laten corrigeren.

We hebben ons voorstel uitgelegd op onze persconferentie maar daar was jammer genoeg niemand van jullie redactie aanwezig. Onze fractie vindt fietsdelen de oplossing om Leuven meer te laten fietsen met minder fietsen. Buitenlandse universiteitssteden zoals Oxford sprongen al met succes op de "fiets".*

We gaan graag het debat aan over fietsdelen voor Leuven. We zijn blij dat *Veto* hier de nodige aandacht aan besteedt maar hopen jullie ook op de Vlò te krijgen.

* 'Oxford bike sharing scheme so succesful it will expand across the UK', *Oxford Mail*

Zeger Debysier
 namens de Leuvense N-VA fractie

De Kleine Ivanka

Kleurplaat

©Lisa Van der Auwera

Reactie: Onvoldoende huiswerk

EDITORIAAL

In ons artikel (zie *Veto* 4313, 'N-VA kort door de bocht met 'Vlò') leggen we wel degelijk jullie fietsdeelconcept uit. Dat we daarbij ook enkele kritische opmerkingen plaatsen en niet klakkeloos het persbericht overnemen, is onze journalistieke plicht. Wij stellen de kritische vragen die - afgaand op de artikels die in andere kranten verschenen - door andere journalisten niet werden gesteld.

Wij ontkennen gezins dat N-VA Leuven wat huiswerk heeft gedaan om dit idee te lanceren. Alleen veel te weinig. De titel van jullie thesis - 'Vlò' - is klaar, maar is blijven steken in een verkennende literatuurstudie zonder de onderzoeksvraag op te lossen: is een fietsdeelsysteem voor Leuven wenselijk en haalbaar?

Om die vraag te beantwoorden is een haalbaarheidsstudie nodig en moet er grondig gepraat worden met de lokale actoren. Het zou getuigen van intellectuele eerlijkheid en constructieve oppositie om daarover duidelijk te zijn. Jullie lanceren een logo, een abonnementsprijs (10 euro) en het idee dat dat allemaal budgetneutraal kan, maar kunnen dat niet hardmaken.

Dat terwijl jullie zelf hekelen dat de meerderheid (sp.a en CD&V) fietsdelen in Leuven wegwuift omdat het financieel niet haalbaar is.

De analyse van N-VA Leuven is gebaseerd op 'nattevingerwerk'. Dat zijn niet onze woorden, maar die van de bedenker van 'Vlò'. Cijfers die niet gebaseerd zijn op een grondige studie zijn holle cijfers en bewijzen niets.

We passen aan in ons artikel dat jullie niet de volledige kost van het weesfietsenbeleid willen besteden aan fietsdelen. Al overtuigt die andere aanname ons gezins dat 'Vlò' budgetneutraal mogelijk is.

Los van het gegoochel met cijfers moet, naast de kiezer, ook het middenveld overtuigd worden van een fietsdeelsysteem voor Leuven. Jullie waken echter de indruk dat vzw Velo al voor het idee is gewonnen terwijl het omgekeerde waar is. Door Velo in het harnas te jagen, brengen jullie de droom van fietsdelen in Leuven wat verder weg.

De belangrijkste middenveldorganisatie die fietsers vertegenwoordigt, de Fietsersbond, nodigden jullie pas ná ons artikel uit voor een gesprek. Als jullie echt jullie huiswerk hadden gemaakt, dan was dat gebeurd vóór de persconferentie.

Jullie verwijten ons dat we op die persconferentie niet aanwezig waren. Onze redactie van vrijwillige studenten had examens in die periode. Heel de presentatie die jullie op die persconferentie gaven, hebben we persoonlijk met de bedenker van 'Vlò' overlopen. Met drie mensen van N-VA hebben we urenlang gebeld om het voorstel te doorgronden.

Het artikel in de *Oxford Mail* werkt met een ander systeem dan jullie voorstel. In dat systeem gaat het namelijk over privéfietsen die gedeeld worden.

Veto spreekt zich niet uit voor of tegen fietsdelen in Leuven. Wij kijken wel kritisch naar hoe het debat wordt gevoerd en zullen dat blijven doen.

Brecht Castel

Redactiesecretaris. Het editoriaal bevat een mening die gedragen wordt door de redactie.

SPLINTER

De kruistocht tegen het mondeling examen

Vorige week verschenen er twee artikelen en een editoriaal in deze krant omtrent examenvormen.

Het mondeling examen zou daarvan de meest onbetrouwbare en ongeschikte vorm zijn. Schriftelijke examens moeten in de toekomst op een computer om subjectiviteit in de verbetering te vermijden. Rector Torfs reageerde ter verdediging van het mondelinge examen in *De Morgen*.

De redactie van *Veto* steigt in haar editoriaal. 'Ontkenning van wetenschappelijk onderzoek', de kruistocht tegen het mondeling examen gaat van start. Er zouden te veel subjectieve elementen meespelen in de beoordeling.

De eerste vraag is of feitelijke kennis het enige is wat je wil meten bij een examen en de tweede vraag of alle subjectiviteit negatief is. Het antwoord op beide vragen is nee. Als de groep klein genoeg is, kan de professor onthouden wie er aan- of afwezig was of wie een boek zat te schrijven op zijn smartphone. Gezichten die pas opdagen op de dag van het examen, zijn benadeeld. Alsook studenten die moeite hebben om zichzelf verbaal uit te drukken of argumenten op te bouwen. Ik heb meer moeite om mezelf uit te drukken in bolletjesvorm.

Als ik de voorstellen van vorige week combineer zou het ideale examen er als volgt uitzien: anoniem, op een computer, geen naam maar een nummer, geen gezicht. Een zaal vol studenten voor een computerscherm die op hun toetsenbord tokkelen in het midden van de zomer. De kennis wordt optimaal gemeten. Als het mogelijk is, verbetert de computer zelf, nóg beter voor de objectiviteit. Dat is voor mij een dystopisch beeld.

Onderwijs bestaat uit menselijke interacties en contacten. Het examen telkens herleiden tot het meten van de kennis door bijvoorbeeld bolletjes te kleuren op een geel blad papier, is een overblijfsel uit het fabrieksdenken van de 20ste eeuw. Als bin-

nenkort de robots het werk overnemen, is het net het menselijke element dat onze meerwaarde is. De bias is de prijs die je betaalt voor die menselijke interactie.

Ik heb er nochtans vertrouwen in dat mijn professoren geen bende seksistische racisten zijn, die bewust of onbewust dergelijke elementen laten meespelen in hun beoordeling. Dit ballonnetje leidt tevens de aandacht af van grotere problemen. Kijk bijvoorbeeld naar de samenstelling van de studentenpopulatie. Voor die vijf alloctonen die in de aula zitten, gaat het mondeling of schriftelijk karakter van het examen geen wereld van verschil meer maken. Maar dat is nog een ander verhaal. Terug naar de mondelinge examens.

Ik ben zelf enorm *biased*. Ik heb jaren bolletjes gekleurd op multiple choice examens waarvan ondertussen de wetgeving is veranderd of nog zal veranderen. Totaal aantal mondelinge examens: twee. Tijdens mijn Erasmus dan nog. Niks gemerkt van die 55%. Toevallig doe ik natuurlijk liever mondelinge examens.

Als iemand daar echt de nood toe voelt, mag die zeker vragen om zijn examen enkel met het studentnummer te ondertekenen. Uit angst voor *racial profiling* of represailles omdat je die ene keer te laat kwam. Dat bestaat al aan andere universiteiten. Of je doet je mondeling examen met een bivakmuts op. Veel goedkoper dan nieuwe computers aanschaffen. Dat is creatief denken, onmogelijk te meten op een multiple choice examen.

Karel Peeters
De Splinter bevat de mening van de auteur. Ze bevat niet de mening van de redactie.

De 'proefkonijnen' van Gasthuisberg

Hervorming opleiding geneeskunde bezorgt studenten extra zwaar semester

De eerste lichter geneeskundestudenten van het zesjarige curriculum heeft een loodzware examenperiode achter de rug. Gelukkig kwam de faculteit deels aan hun klachten tegemoet.

Tekst Simon Grymonprez en Noah Fuhrmann
Beeld Nero Vanbiervliet

Voor studenten die in 2012 aan de bachelor begonnen, zal de opleiding tot master in de Geneeskunde maar zes jaar duren. Voordien was dat zeven jaar. Die verkorting heeft geleid tot een grote wijziging in het curriculum en dat ondervinden de studenten tweede master nu aan den lijve.

Na de januarizitting van het tweede masterjaar beginnen de studenten aan anderhalf jaar stage. Op het einde van die periode studeren ze af als Master en stromen ze normaliter door naar een gespecialiseerde beroepsopleiding. De gelimiteerde plaatsen voor sommige specialisaties brengen sinds lang heel wat stress met zich mee. Het voorbije semester zorgde het gewijzigde curriculum echter bij veel studenten voor een nog grotere druk.

'Heel wat studenten hadden klachten tijdens het vorige semester', bevestigt Astrid Goedseels, coördinator onderwijs Geneeskunde bij Medica. 'Die klachten waren wel steeds van dezelfde aard. Enerzijds vonden veel studenten het een te zwaar semester. Anderzijds ging het vaak over laattijdige communicatie door de faculteit. Bovendien hebben de studenten het gevoel dat ze als proefkonijn dienden.'

Vervroegde examens

Door de curriculumhervorming moest er in het laatste semester proportioneel erg veel leerstof gezien worden. Dat vindt ook Carolien*, student tweede Master Geneeskunde. 'Dit semester hebben we erger dan ooit gevoeld dat we van zeven naar zes jaar zijn gegaan. Hoewel het aantal studiepunten niet meer was dan anders, was de berg leerstof veel groter.'

Concreet hadden de studenten in totaal zeven vakken, terwijl dat er doorgaans maar een viertal zijn. 'Van die vakken waren sommige dan ook nog eens een samenvoeging van twee oude vakken, die nog steeds in detail gegeven werden', vertelt Goedseels. 'Zo werden 'Oftalmologie' en 'Dermatologie' samengevoegd tot 'Zintuigen I'.'

De faculteit Geneeskunde kwam echter tegemoet aan de klachten van de studenten door examens te vervroegen. Twee van de zeven examens vielen daardoor nog voor de kerstvakantie. 'Achteraf is dat een heel goede zet gebleken. Het heeft geleid tot meer spreading', vindt Goedseels. 'Hoewel

'De voordien vastgelegde deadlines werden vaak niet gerespecteerd'

WOUTER VANBILLOEN
STUDENT TWEDE MASTER GENEESKUNDE

ONZEKERHEID OVER TEKORT OPLEIDINGSPLAATSEN
ZET KWAAD BLOED BIJ STUDENTEN GENEESKUNDE

NERO

Er heerst nog steeds onzekerheid over het aantal opleidingsplaatsen voor de specialisaties. 'Voor onze Leuvense studenten zijn er goede indicaties dat het zal lukken', reageert decaan Paul Herijgers.

de maatregel heeft gezorgd voor meer stress tijdens de laatste lesweken, zijn ook de meeste studenten van mening dat dat de beste optie was.'

Betere slaagcijfers

Ook Paul Herijgers, decaan van de faculteit Geneeskunde, vindt dat het een zwaar semester was. 'Daarom hebben we tijdens het

decaan legt uit dat de slaagcijfers van het afgelopen semester zelfs iets beter waren. 'In vergelijking met het oude, zevenjarige curriculum zijn er niet meer studenten die niet aan de stage kunnen beginnen omwille van achterstand. Op dat vlak is het nieuwe curriculum dus niet minder haalbaar dan het oude.'

Naast het vervroegen van de examens laste de faculteit nog andere tegemoet-

werden vaak niet gerespecteerd. Zo waren de cursussen van sommige vakken bijvoorbeeld niet afgewerkt.'

Bovendien gaf een docent pas een week voor de blok de voordien beloofde examenvragen vrij, terwijl de studenten dan al twee examens achter de rug hadden. 'Al die onzekerheid en laattijdige informatie maakt het gewoon heel zwaar om je nog te motiveren. Je krijgt het gevoel dat wat je moet doen, de dag erna toch weer kan veranderen', stelt Wouter.

Het gevoel een proefkonijn te zijn, keert vaak terug in de getuigenissen van studenten. Wouter vindt de vele veranderingen, waaronder een nieuw multiple choice systeem, niet per se slecht, maar bekritiseert wel dat ze 'voortdurend op hen werden uitgetest'. 'Zo lijkt het alsof de faculteit het enkel belangrijk vindt om later een goede opleiding te kunnen aanbieden. Wij moeten echter ook patiënten kunnen verzorgen in de toekomst.'

Herijgers erkent dat de studenten in zekere zin proefkonijnen waren, maar vindt dat dat onvermijdelijk was. 'Het is een grondige hervorming van het curriculum. Iemand moet natuurlijk de eerste zijn om dat mee te maken.' Hij hoopt de opleiding in de toekomst verder te optimaliseren. 'Als je iets nieuws doet, is de kans op verbetering groter dan als je iets al tien jaar doet.'

Ook Goedseels kan zich vinden in de kritiek van de studenten. 'Ik snap heel goed dat de tweedemasterstudenten zich het proefkonijn voelden. Het is wel vaker zo in onderwijs dat je op korte termijn weinig voor een probleem kan doen, maar dat je werkt aan een langetermijnoplossing. Dat proberen we nu zoveel mogelijk te doen.'

'Iemand moet natuurlijk de eerste zijn om het nieuwe curriculum mee te maken'

PAUL HERIJGERS
DECAAN GENEESKUNDE

semester grondig overlegd met studenten-vertegenwoordigers en ook duidelijk limieten gesteld aan de docenten. Ze hebben zich daar mooi aan gehouden.'

Bovendien vertaalt de toegenomen druk zich niet in slechtere studieresultaten. De

komende maatregelen in. 'De docenten hebben bijvoorbeeld extra slides en artikels laten wegvallen die studenten in het vorige curriculum wel moesten kennen', vertelt Goedseels. Dat waren telkens kortetermijnoplossingen. 'Er is overleg binnen de faculteit om op lange termijn aanpassingen aan het vakkenpakket en de lesinhoud doen. Men bekijkt samen met de programmadirecteur om te specialistische vakken in inhoud te beperken', aldus de onderwijscoördinator.

Proefkonijnen

Een andere klacht van de studenten is dat de faculteit of de docenten te laat communiceerden. Wouter Vanbilloen, student tweede Master, getuigt: 'De voordien vastgelegde deadlines

* Carolien is een gefingeerde naam

Zet gebrek aan vaste financiering druk op excellentieonderwijs? KU Leuven trekt (opnieuw) geld uit voor Honourprogramma's

De KU Leuven trekt 20.000 euro uit voor de opstartkosten van twee nieuwe Honourprogramma's volgend academiejaar. Kunnen de Honours overleven zonder vaste financiering?

Tekst Simon Grymonprez
Beeld Lisa Van der Auwera

In het beleidsplan van de huidige ploeg was duidelijk dat de KU Leuven meer wil inzetten op 'Honourprogramma's', excellentieonderwijs voor goede studenten die naast hun opleiding extra willen uitgedaagd worden (zie kader). Zeker in vergelijking met het binnen- en buitenland loopt de KU Leuven op dat vlak wat achter.

Daarom reikte de KU Leuven dit jaar al 30.000 euro (van een pot van 50.000 euro) uit voor de opstart van drie Honourprogramma's. Nu trekt ze voor volgend academiejaar de resterende 20.000 euro uit om twee programma's te financieren.

Het gaat om een startkapitaal dat niet kan worden gebruikt om personeelskosten te betalen, wel voor bijvoorbeeld gastsprekers, uitstappen of catering. 'Er wordt namelijk verondersteld dat de taken die opgenomen worden in het kader van het Honoursprogramma passen binnen de reguliere personeelstaken', schrijft de KU Leuven in een persbericht.

Slaaptkort

De KU Leuven heeft er namelijk voor gekozen de Honours 'extracurriculair' te organiseren, dus buiten het normale traject om: studenten volgen 60 studiepunten plus een Honourprogramma.

'Inrichters kunnen beslissen of het

aan een bepaalde allocatie van middelen is het een kwestie van mensen te vinden die er de meerwaarde in zien om het te ondersteunen.'

Voorlopig is dat geen probleem, benadrukt Lierman. 'Maar het is dus zeer sterk afhankelijk van personen die zich op een gegeven ogenblik daarachter willen zetten en die in dat project geloven.'

Professor Yolande Berbers is betrokken bij het Honoursprogramma van de faculteit Ingenieurswetenschappen. 'Alles wat we doen gaat ten koste van iets anders. Misschien dat ik nu minder projecten aanvraag. Misschien is het ten koste van externe financiering die ik voor onderzoek zou kunnen gebruiken. En van mijn slaap misschien.'

De vraag rest natuurlijk of tijd en energie van professoren in het huidige model ten koste gaan van andere studenten die geen Honours volgen. Lierman en Berbers denken alvast allebei van niet. Een precieze meting is sowieso heel moeilijk.

Goodwill

Zou vaste financiering de Honours en de professoren meer ruimte kunnen geven? Voor Berbers is dat niet direct noodzakelijk. 'Voor uitbreiding en nieuwe initiatieven is nieuw geld en nieuwe middelen natuurlijk altijd welkom.'

Zijn Honours niet zwaar voor professoren waarvan geweten is dat ze overwerkt zijn of zich op z'n minst overwerkt voelen?

programma gratis is of niet', aldus Steven Huyghe van de dienst Dienst Onderwijsprofessionalisering en -ondersteuning. 'Als het niet gratis wordt aangeboden, mag het niet meer kosten dan wanneer je een vak opneemt met een creditcontract, dus 11 euro per studiepunt. De meeste van de programma's zijn gratis. Als er inschrijvingsgeld gevraagd wordt, maakt dat een te verwaarlozen percentage uit in de totale pot aan inschrijvingsgeld van alle opleidingen.'

Steven Lierman, één van de coördinatoren van de Honours in de Rechtenfaculteit, licht toe: 'Het Honoursprogramma is niet ingebed binnen het bestaand curriculum voor studenten, maar dus ook niet voor docenten. De reden is om niet vast te hangen aan stramien. Dat betekent dus dat er geen allocatie aan gekoppeld is qua middelen, en dus niet extra gefinancierd wordt. Het stoelt noodzakelijkerwijze op vrijwilligers.'

Is dat niet zwaar voor professoren waarvan geweten is dat ze overwerkt zijn of zich op z'n minst overwerkt voelen (zoals bijvoorbeeld blijkt uit de laatste KU Leuven tevredenheidsmonitor)? 'We zijn inmiddels van een coördinator naar verschillende coördinatoren gegaan om de programma's te kunnen ondersteunen', duidt Lierman. 'Het is een belastend gegeven: het komt erbij. Als een Honoursprogramma niet gekoppeld is

Wat zijn Honoursprogramma's?

Honoursprogramma's aan de KU Leuven zijn extra-curriculaire lessenreeksen bedoeld voor studenten die er academisch gezien bovenuit springen. In essentie is het dus excellentieonderwijs.

Er bestaan interfacultaire programma's zoals het Honourprogramma Conflict en Conflictbeheersing, dat wordt georganiseerd door de faculteit Rechtsgeleerdheid, Sociale en Politieke Wetenschappen en Psychologie. Er bestaan ook facultaire programma's.

Als student kun je worden toegelaten op basis van een combinatie van een motivatiebrief, je CV en je studieresultaten.

Lierman ziet wel iets in een vast financieringsmechanisme. 'Je hebt heel wat goodwill nodig binnen de faculteit. Als de decaan er niet achter staat, kan het niet werken. Ik ben ervan overtuigd dat bijvoorbeeld het Honoursprogramma bij de Rechten baat zou hebben bij extra financiering. Zeker om als programma niet te veel afhankelijk te zijn van een bepaald beleid op een gegeven ogenblik. Op dit moment wordt de coördinatie van

het Honoursprogramma binnen de faculteit Rechtsgeleerdheid wel degelijk naar waarde geschat en meegewogen in de verdeling van taken van interne dienstverlening.'

'We willen vanuit Onderwijsbeleid vooral een *incentive* geven', reageert vicerector Onderwijsbeleid Didier Pollefeyt. 'We werken aan de KU Leuven heel hard vanuit subsidiariteit. Laat de Honourprogramma's maar van onderuit groeien.'

De vicerector vindt niet dat de Honours extra druk op professoren zetten. 'Er is geen enkele verplichting. Vergelijk het met bijvoorbeeld permanente vorming.'

'Je hebt heel wat goodwill nodig binnen de faculteit'

STEVEN LIERMAN
COÖRDINATOR HONOURSPROGRAMMA RECHTEN

Is vaste financiering een optie? 'We zijn nog niet in dat stadium', laat Pollefeyt weten. 'Ik ben niet zeker of we daar binnen de KU Leuven op termijn voldoende draagkracht voor zullen hebben.' De vicerector geeft aan dat de Honourprogramma's moeizaam wortel schieten aan deze universiteit. Hoe dat precies komt, is niet geheel duidelijk. 'We zijn het gewoon om wat onderwijsaanbod betreft erg curriculaire te denken. En Leuvense studenten beschikken natuurlijk al over een groot aanbod vanuit het studentenleven zelf.'

Financiering

De financiering van de Honours verschilt erg per universiteit. Bij de VUB geldt hetzelfde als de KU Leuven: binnen het bestaande takenpakket. De UGent doet het evenwel anders. Perswoordvoerder Stephanie Lenoir licht toe: 'Voor alle programma's wordt de loonkost voor de coördinatie centraal gefinancierd. Voor het universiteitsbrede programma worden ook de werkingskosten centraal gedragen.' De faculteiten betalen de werkingskosten van de facultaire Honourprogramma's. In totaal trekt de UGent jaarlijks een budget van ongeveer 130.000 euro uit voor de financiering ervan. De Universiteit van Amsterdam doet iets gelijkaardigs. 'De UvA slaat de kosten van honoursprogramma's om over de totale onderwijsbekostiging', laat perswoordvoerder Laura Erdtsieck weten.

'Ze noemen mij een rebel, maar ik ben geen rebel, denk ik'

In de nieuwe reeks 'Prof & Soc' interviewen we professoren die zich maatschappelijk, politiek of sociaal hebben ingezet voor de samenleving of dat nog steeds doen. Deze week: Zeger Debyser.

Tekst Simon Grymonprez
Beeld Anneleen van Kuyck

Dit is een deel van het uitgebreide interview dat u vindt op veto.be.

De naam Zeger Debyser zal bij de gemiddelde *Veto*-lezer wel een belletje doen rinkelen. Debyser is naast professor aan de KU Leuven ook gemeenteraadslid en zelfs fractieleider van de N-VA in de Leuvense gemeenteraad. In die hoedanigheid verschijnt hij dan ook regelmatig in deze krant.

Zo ook deze week, trouwens. Op pagina twee vindt u een lezersbrief van zijn hand naar aanleiding van een kritisch artikel over een voorstel van de Leuvense N-VA dat vorige week in *Veto* verscheen. Zo staat Debyser gekend: scherp en niet bang van de confrontatie. Het kenmerkt niet alleen zijn persoon, maar ook de politicus én de professor. In de gemeenteraad komt het dan ook niet zelden tot aanvaringen met burgervader Louis Tobback.

Zeger Debyser (1965) is een telg uit een huwelijk tussen een West-Vlaamse boerenzoon en een Leuvense dochter van vader Debyser's kotbaas in de Naamsestraat. Na een studie Geneeskunde in Leuven, keerde vader Debyser terug naar Brugge om huisarts te worden. Daar kreeg het koppel vier kinderen, waaronder Zeger.

Wie Zeger Debyser als Leuvense N-VA politicus kent, verbaast zich misschien over de West-Vlaamse roots van de Leuvense politicus. Niettemin verhuisde hij snel naar Leuven. Vader Debyser kreeg namelijk multiple sclerose (MS) en ging naar Leuven om zich in klinische biologie te specialiseren, aangezien het werk van huisarts door de ziekte onmogelijk geworden was. Het gezin volgde in zijn kielzog. Later keerden ze terug naar West-Vlaanderen, dit keer naar Kortrijk, waar vader Debyser als specialist ging werken.

'Ik heb de werkkraft en koppigheid van een West-Vlaming, maar het levensgenot van de Brabanders', zegt Debyser over zijn

jeugdige omzwervingen. Als achttienjarige koos hij voor een opleiding aan de Kulak.

De keuze viel op geneeskunde. 'Ik wilde dat al doen voor zo ver ik terug kan kijken. Ik denk dat de ziekte van mijn papa daar mee te maken had. Ik wilde onderzoek doen. Ik had zeker geen probleem met de zorg van patiënten, maar ik wilde vooral geneeskunde doen om ziektes te onderzoeken en te genezen. Vanaf het begin eigenlijk.' In het begin lag zijn focus op MS. 'Toen, en nog altijd, waren er mensen die denken dat MS door een retrovirus wordt veroorzaakt. Mijn vader dacht dat eigenlijk zelf ook.' Aan de Kulak was Debyser actief in het presidium ('ik ben pro-Kulak!') en leerde er zijn latere echtgenote professor Veerle Baekelandt kennen. Hij stapelde de uitstekende punten op en ging in Leuven als vrijwilliger-student in het labo werken, om onderzoek te doen naar HIV bij Erik De Clercq in het Rega Instituut. Dat was in 1986.

'Dat was een uitdaging', vertelt Debyser. HIV werd pas in 1983 ontdekt. De legendarische Paul Janssen, voor Debyser één van

NIEUWE REEKS: PROF & SOC

de grootste Vlaamse wetenschappers aller tijden, had een nieuw geneesmiddel ontwikkeld voor HIV waarvan men niet goed wist hoe het werkte. 'Dat werd uiteindelijk het onderwerp van mijn scriptie, en ik heb dan eigenlijk - eerder toevallig - gevonden hoe dat in elkaar zat. Na mijn opleiding tot arts ben ik dan ook onmiddellijk met een doctoraat begonnen. Ik zat toen met Paul Janssen bij hem thuis aan tafel. Als klein *manneke* was dat natuurlijk fantastisch.'

Het onderwerp HIV zou Debyser niet meer loslaten, al bleef de interesse voor MS nog altijd latent aanwezig. Na de derde kandidatuur vertrok hij voor een aantal weken naar Rwanda om er vrijwilligerswerk te doen. Het was een periode waarin Debyser twijfelde om later permanent naar Afrika te vertrekken. 'Ik zag daar hoe mensen massaal aan aids sterven. Toen heb ik tegen mezelf gezegd: ik móét onderzoek doen. Ik kan méér doen met mijn kennis en labo-ervaring dan hier maar een aantal mensen helpen.'

Buitenbeentje

Vandaag is Zeger Debyser hoofd van de onderzoekseenheid Moleculaire Virologie en Gentherapie, waar hij nog steeds actief verder werkt op HIV. Het centrum probeert fundamenteel onderzoek te combineren met praktisch gericht onderzoek en toepassingen. 'De bedoeling is om echt basisonderzoek te doen, nieuwe dingen te vinden en origineel te zijn.'

'Als mensen aan de universiteit wat buiten de lijntjes kleuren, botst dat heel snel'

De vorming van het centrum heeft heel wat voeten in de aarde gehad, te veel om hier op te noemen. 'We zijn begonnen in de kelders van Sint-Rafaël', vertelt Debyser. Moleculaire Virologie en Gentherapie is een buitenbeentje: het werd bottom-up opgericht door Debyser en enthousiaste collega's als een soort academische spin-off.

'Ze noemen mij een rebel, maar ik ben geen rebel, denk ik', lacht Debyser. De alternatieve manier van kijken naar de universiteit en onderzoek heeft ongetwijfeld te maken met Debyser's ervaringen in de VS, waar hij onder andere twee jaar aan Harvard onderzoek deed. 'Ik had aanpassingsproblemen bij mijn terugkomst. In Harvard kreeg ik heel veel kansen. Als ik hier terugkwam, vroeg ik mij af: 'Wat is dat hier?' Het voelde aan als een keurslijf.'

'Hoewel de universiteit eigenlijk een plaats is waar je heel veel mensen hebt die veel willen nadenken en creatief zijn, is ze eigenlijk een heel log en gestructureerd systeem, opgedeeld in hokjes, met alle nadelen van dien. Als je mensen hebt die wat buiten de lijntjes kleuren, botst dat heel snel.'

Debyser is naar eigen zeggen dan ook altijd actief geweest achter de schermen. 'Sommigen noemen dat tegen de schenen schoppen. Ik vind dat de dingen proberen te verbeteren. Vanuit ons organisch gegroeid samenwerkingsverband stoten wij soms op beperkingen die anderen niet ervaren.'

Een anekdote demonstreert die attitude: 'Ik ben vijf jaar lid geweest van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid. In het begin was dat niet gemakkelijk als luis in de pels. André Oosterlinck zat daarin voor de KU Leuven, ik zat erin voor het middenveld. Vanuit mijn onderzoeksactivistische houding probeerde ik de stem van de onderzoeker te laten spreken. Een van de eerste keren had ik een aanvaring met Oosterlinck. Ik had de ere-rector publiekelijk tegengesproken, wat eigenlijk *not done* is. Achteraf kwam Oosterlinck naar mij en zei: 'Kom eens naar mijn bureau.'

Toen ik uiteindelijk op die afspraak was, zei de rector: 'Zeger Debyser, ze zeggen mij dat *gij ne moeilijke mens zijt*'. Waarop ik antwoordde: 'Met permissie, mijnheer Oosterlinck, dat zeggen ze van u ook.' Waarop Oosterlinck in lachen uitbarstte. Sindsdien komen we goed overeen.'

Lees verder op veto.be

'Ik zag in Rwanda hoe mensen massaal aan aids sterven. Toen heb ik tegen mezelf gezegd: ik kan méér doen met mijn labo-ervaring dan hier maar een aantal mensen helpen'

DE LEGENDE:
WERNER THOMAS

'Het is
onontbeerlijk
om mensen
bij te brengen
dat wij niet de
besten zijn'

Haast iedere geschiedenisstudent kent Werner Thomas. Voor velen van hen vormden zijn afschrikwekkende peptalks, die hij als voormalig hoofd van de POC Geschiedenis gaf, de echte start van hun studies.

Tekst Jelle Van Herck en Dorien Jaenen
Beeld Anneleen van Kuyck

Wat vindt u ervan dat u in De Legende terecht gekomen bent?

Werner Thomas: 'Goh ik denk dat er veel grotere legendes op deze universiteit rondlopen, zeker. Ik denk dat ik ook een beetje de pineut ben van het feit dat er bij *Veto* veel historici rondlopen. Anders zou niemand mijn bestaan opgemerkt hebben.'

Denkt u niet dat het te maken heeft met uw stijl van lesgeven? Misschien door het welkomstwoord dat u als voormalig hoofd van de POC gaf?

'Ah, daar komt het vandaan! (*lacht*). Op school bij mijn dochter zat er voor de opvang iemand, waarschijnlijk een jobstudent, die eens vroeg: 'Ben jij de dochter van? Ik heb een vreselijke speech gehoord van uw pa.' De eerstejaars moet je ook een beetje wakker schudden.'

Denkt u dat zo'n speech op u als student enig effect zou hebben gehad?

'Ik was altijd een voorbeeldige student (*lacht*). Nee, wij hadden ook wel zulke profen, maar ik voelde mij daarvoor niet aangesproken. Jos Monballyu bijvoorbeeld, die gaf het eerste jaar het vak Inleiding tot het recht: dat was echt terreur alom, al bleek hij in het derde jaar wel goed mee te vallen. Maar ik heb mij daar niet op geïnspireerd hoor.'

'Eén keer ben ik wel voor het shockeffect gegaan. Studenten hadden hun eerste onderzoeksopdrachten ingediend en die waren zo slecht dat ik niet anders kon. Ik heb toen gevraagd waar ze zichzelf binnen vijf jaar zagen. Ze hadden allemaal hoge verwachtingen, een ervan wou zelfs prof worden, maar ik zei toen 'ja, dat blijkt alvast niet uit de oefeningen, want dit is het niveau van gaan werken in den Delhaize, aan de kassa'. Toen waren er wel een paar geschokt.'

Een muur tegen duikboten

Eind vorig jaar werden Slavistiek en Oost-Europakunde als opleidingen geschrapt. U geeft zelf geschiedenis van Latijns-Amerika, hoe ziet u de toekomst van deze en andere regiostudies?

'Objectief gezien hangen er bijkomende kosten vast aan dat type ManaMa's, alleen moet men mij eens uitleggen wat deze kosten precies zijn, behalve dan de administratie van de studenten en hun bijhorende sociale voorzieningen. Op het niveau van lessen zijn er geen bijkomende kosten.'

'Het enige wat wij doen, is twee uur onderzoek inruilen voor twee uur les. Wij worden niet meer betaald, er zijn niet meer assistenten voorzien en de lokalen zijn er toch. Die Spaanstalige master is overigens betalend, dus die zal men niet te snel afschaffen.'

'In 1985 had ik ongezien de Centrale Bib kunnen leegplunderen'

van het bestuderen van een regio?

'Het is onontbeerlijk om mensen bij te brengen dat wij niet het centrum van de wereld zijn, dat wij niet de beste zijn. Dat is wel wat we continu in kranten lezen: we hebben zagezegd het beste onderwijs en de beste gezondheidszorg. Dat is niet waar.'

'Verder zorgen deze regiostudies ervoor dat je empathie kunt opbrengen voor de situaties van anderen, in plaats van te staan scanderen dat er een muur moet komen. Ik geloof wel in universele waarden, maar niet dat de hele westerse cultuur wel zo ideaal is. Elders

beschouwt men ons bijvoorbeeld als barbaren omdat we onze oudjes wegsteken in een rusthuis. Dat is eigenlijk een wachtkamer voor de dood. Wat is het verschil tussen een gevangenis en een rusthuis?'

U liet reeds 'de muur' vallen. Gezien uw expertise en omdat het tegenwoordig bon ton is om over Donald Trump te spreken: hoe ziet u de relaties tussen de VS en Mexico evolueren?

'Die muur gaat niks oplossen. De drugsbendes beschikken over grote middelen, die gebruiken duikboten en graven tunnels dus ze zullen wel een omweg vinden. Het enige wat die muur gaat oplossen, is dat arme sukkelaars wat meer worden tegengehouden of dat ze meer moeten betalen om te mogen passeren. Ook nu kunnen drugsbendes gewoon de grens oversteken om in de VS zware wapens te kopen die in Mexico

niet beschikbaar zijn.'

'Dat was één van de grote problemen met die drugsoorlog: men heeft er het leger op afgestuurd in de hoop dat dit effectief zou zijn, maar de bendes schoten niet terug met een pistooltje, maar met een bazooka.'

Kan dat ook een effect hebben op de zwarte economie die er bestaat van migranten die geld terugsturen naar hun families in het thuisland?

'Migranten sturen geld terug en dat geld is zichtbaar. Het is niet zoals bij ons, waar het in Luxemburg op een rekening staat, die families investeren hiermee in hun eigen huis. De dorpsbesturen vragen ook een vrijwillige bijdrage van hen om werken uit te voeren. Dan zie je dus bordjes staan zoals: deze weg werd gebouwd met de bijdrage van onze migranten in de VS. Dat is niet negatief, het is een vorm van ontwikkelingssamenwerking. Misschien dat de volgende generatie het

zo wel financieel goed zal hebben en niet de noodzaak voelt om naar de VS te gaan.'

Historische sensatie

Een klassieke vraag: welke historische gebeurtenis had u zelf graag meegemaakt?

'Er zijn er zoveel, maar één van de meest magische momenten voor mij was de maanlanding in 1969, ik was toen 2 à 3 jaar en mocht langer opblijven. Dat beeld van iemand die uit die capsule komt en een voet op de maan zet, is me altijd bijgebleven. Dus ik denk dat op het schip van Columbus zitten, wanneer hij de kusten van Amerika ontdekte, eenzelfde soort ervaring moet geweest zijn. Dat is zoals vandaag op Mars terecht komen.'

Tijdens uw studies in Leuven was er ook de aanslag van de CCC (Cellules Communistes Combattantes) op de Kredietbank, in 1985 (het huidige KBC-kantoor op het Ladeuzeplein). Ook wel een historische gebeurtenis, heeft u daar iets van geweten?

'Ja, dat was eigenlijk wel hilarisch. Wij zaten toen te werken in de Centrale Bibliotheek en dan plots kregen we bericht dat we het gebouw moesten verlaten. Maar vroeger had je daar een vestiaire waar je je boekentas en jas moest afgeven en dat was altijd miserie: daar stond steeds veel volk aan te schuiven. Het was immers absoluut verboden om zelf je spullen op te halen. Behalve die dag,

toen hadden die mannen van de vestiaire als eersten het gebouw verlaten (*lacht*).

'Daarna stonden we op het Ladeuzeplein, wat eigenlijk heel onwezenlijk was. Iedereen stond daar af te tellen en min of meer op

het moment dat ze het gezegd hadden, vloog de zaak in de fik (*de CCC kondigde steeds haar aanslagen aan, red.*). Hadden we toen de bibliotheek leeggeplunderd, geen kind dat dat gezien zou hebben.'

'Een student zei dat hij prof wou worden: ik zei dat hij het niveau had om aan de kassa te gaan werken'

DE BURGEMEESTERSKANDIDATEN VAN LEUVEN

Wie erft Tobbackgrad?

Op zondag 14 oktober 2018 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. De zoektocht naar een opvolger voor Louis Tobback, als burgemeester van Leuven, begint echter nu al. Wij zetten de kandidaten op een rij. Vier burgemeesterskandidaten en de voorzitter van Groen Leuven (zij maken in de komende weken hun lijsttrekker bekend) legden we de volgende vragen voor:

Tekst Brecht Castel en Basil Saen

CARL DEVLIES (CD&V)

Schepen van financiën en ruimtelijke ordening

64 jaar

Geboren te Amsterdam

1) Ik ben principieel niet tegen het studentenstemrecht, maar dat zou wel moeten gepaard gaan met een inschrijving in het Leuvense bevolkingsregister, zoals dat in Nederland het geval is. Dan zouden de studenten ook inwoners van Leuven moeten worden. Daarvoor moet de wet gewijzigd worden, maar dat kan gemakkelijk gebeuren voor de volgende gemeenteraadsverkiezingen.

2) We overleggen regelmatig met de studenten, maar meestal via de universiteit of studentenvertegenwoordigers. Ik denk dat dat vrij goed loopt, maar de modale student volgt dat minder.

3) Ik wil rechtstreeks de dialoog aangaan met de studenten. Toen ik preses was van VRG was er een systeem van volksvergaderingen: bijeenkomsten van honderden studenten in een grote aula. Daar werd echt gediscussieerd over studentenzaken. Zulke grootschalig bijeenkomsten, waarop alle geïnteresseerde studenten aanwezig kunnen zijn, wil ik organiseren.

MOHAMED RIDOUANI (SP.A)

Schepen van personeelszaken, onderwijs, economie, leefmilieu en vastgoed

37 jaar

Geboren te Leuven

1) Studenten verblijven minstens tien maanden per jaar in Leuven. In de praktijk is Leuven dus hun hoofdverblijfplaats. Ik weet dat de wetgever en de fiscus daar anders over denkt, zolang je bij je ouders gedomicilieerd bent, maar we moeten een methode vinden zodat studenten minstens de keuze hebben om in Leuven te stemmen.

2) Het gemeenschapsgevoel versterken tussen Leuvenaars en studenten is misschien wel wat onderbelicht gebleven de voorbije jaren. Studenten zijn graag in Leuven, maar we moeten ervoor zorgen dat ze zich ook echt betrokken voelen en dat ze hun Leuvense buurt leren kennen.

3) Ik vind dat we een jaarlijkse Leuven Dag moeten organiseren, waarbij studenten en inwoners bij elkaar komen, samen eten, feesten en erkennen dat ze behoren tot dezelfde gemeenschap en dat ze dezelfde toekomst delen.

LORIN PARYS (N-VA)

Vlaams parlementslid

40 jaar

Geboren te Leuven

1) Wij zijn voor studenteninspraak en tegen apart stemrecht voor studenten, en vinden dat eigenlijk heel vanzelfsprekend. Studenten die willen stemmen in Leuven, kunnen dat al door zich hier te domiciliëren. In Leuven zijn er nu ongeveer 65.000 stemgerechtigden. Het zou tot bizar beleid kunnen leiden als we de 35.000 kotstudenten, die gemiddeld slechts vijf maanden per jaar in Leuven zijn, volledig laten meestemmen.

2) Het is erg jammer dat de studenten en inwoners van Leuven vaak nog twee planeten naast elkaar zijn. Af en toe zie je fantastische projecten zoals Casa Cura, waarbij bejaarden en studenten de kans krijgen om samen te wonen, maar er is nood aan een coherenter beleid. Daar wil ik op inzetten.

3) Ook al hebben we geen nood aan apart studentenstemrecht, toch moet Leuven wel beter naar haar studenten luisteren. Ik zou een permanent overlegorgaan tussen student en stad oprichten, een studentenadviesraad. Daar kunnen dan de thema's die voor studenten relevant zijn, worden besproken op een constructieve wijze.

1) Pleit u ervoor dat studenten mogen stemmen in de stad waar ze studeren?

2) Wat kan er beter aan het huidige studentenbeleid?

3) Welk concreet voorstel doet u voor de studenten?

RIK DAEMS (OPEN VLD)

Gemeenteraadslid

57 jaar

Geboren te Aarschot

1) In 2000 nam ik al initiatief om studentenstemrecht in de kieswetgeving in te schrijven. Er ligt nu een conceptnota voor op Vlaams niveau, maar ik weet niet of dat er zal doorkomen voor de gemeenteraadsverkiezingen.

2) De creativiteit van studenten wordt nu te weinig betrokken in het stadsbeleid. Zo werden studenten niet betrokken bij het circulatieplan, dat voor een stuk op niets trekt. De stad had een wedstrijd kunnen uitschrijven voor studenten om een app te ontwikkelen om op een gemakkelijke manier een vrijstaande parkeerplaats te vinden. Het huidige bestuur houdt de stad dom, terwijl ze de stad heel slim zouden kunnen maken, onder meer dankzij de studenten.

3) Met een kleine investering kan je gratis internet voorzien in het stadscentrum en de centra van de deelgemeenten. Op die bandbreedte kunnen studenten dan apps ontwikkelen die gebruikt kunnen worden door alle Leuvenaars.

JAN MERTENS (GROEN)

Voorzitter Groen Leuven

47 jaar

Geboren te Hoogstraten

1) Voor ons zou studentenparticipatie bij voorkeur moeten volgen uit domiciliëring. Knelpunten, zoals een negatieve impact op de kinderbijslag, zouden dan wel moeten worden weggewerkt. De verschillende regelgevingen zullen dus op elkaar moeten worden afgestemd. Als dat niet lukt, kan studentenstemrecht voor ons wel worden onderzocht.

2) Vooral op vlak van mobiliteit bereikt het bestuur niet het volledige Leuvense potentieel. Wij stellen al jaren een coherent fietsbeleid voor, maar dat is tot nog toe nog steeds niet uitgewerkt. Sommige beslissingen gaan de juiste richting uit, zoals de opkomst van de fietsstraat. Jammer genoeg blijven te veel andere knelpunten gewoon bestaan. We missen dus een coherent mobiliteitsbeleid met aandacht voor de fiets en het openbaar vervoer.

3) We moeten studenten en bewoners samenbrengen op wijkniveau, bijvoorbeeld in een buurtcomité. Verder moeten we de kennis van onze studenten meer gebruiken, en hen de kans geven zich in te zetten voor Leuven, bijvoorbeeld bij het streven naar de klimaatneutraliteit van Leuven in 2030.

Poffertjes

&

Studentenfest, 14 februari
Beeld Zourab Moussaev

Patroonsfeest, 15 februari
Beeld Seppe Duwé

Proffen

Europa door de ogen van jongerenpartijen

Lang leve Europa?

Euroscepticisme tiert welig anno 2017, al lijkt geen enkele jongerenpartij volledig tegen Europa te zijn. Vier jongerenpartijen aan het woord over hun Europa en de huidige problemen.

Tekst Simon Thys
Beeld Pjotr Hubin

Jonas Potemans, Jong CD&V Leuven

'We moeten het niet onder stoelen of banken steken dat Geert Wilders en Marine Le Pen de gave van het woord hebben en zichzelf ontzettend goed kunnen uitdrukken. We moeten op een democratische manier de dialoog aangaan waarom de christen-democraten niet de weg van het euroscepticisme willen ingaan.'

'Het probleem van de EU is dat het allemaal voor de burgers een ver-van-hun-bedshow is, waardoor het populisme van het Front National en PVV succesvol is. Ze weten niet waar de EU mee bezig is. Europa heeft nood aan een liposuctie om in contact te staan met de man in de straat.'

'De Europese Unie zorgt voor opportuniteiten voor de economische ontwikkelingen, in de strijd tegen het terrorisme, de migratiecrisis, de sociale dumping. En het gemeenschappelijk klimaat is geglobaliseerd, iedereen staat met elkaar in verbinding, dan is Europa het juiste middel om bepaalde doelen te realiseren.'

Remco Van Hauwermeiren, internationale secretaris Jong Groen Leuven

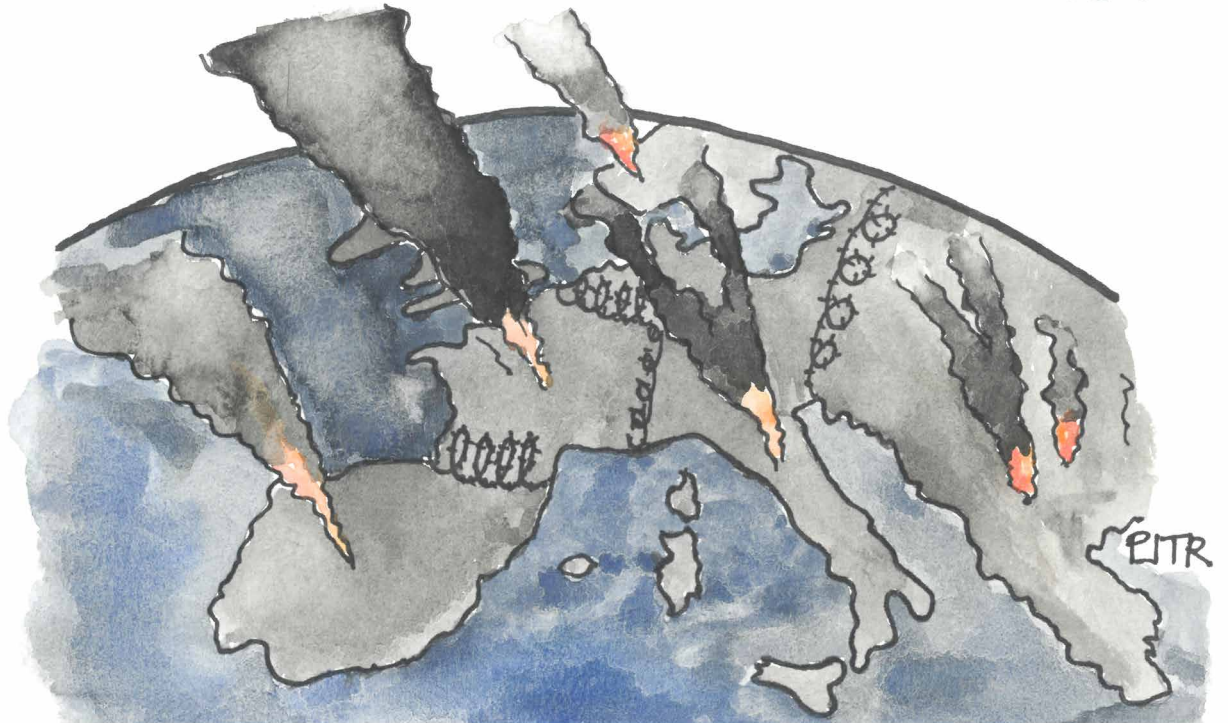
'We zijn een moderne, progressieve groep jongeren die geloven in een ecologisch verhaal. Als je die puzzelstukken samenlegt is het Europese politieke niveau het ideale platform om internationaal samen te werken. Om zo een heel aantal belangrijke economische, sociale en ecologische thema's aan bod te brengen.'

'Het euroscepticisme zien we als een reëel gevaar en een echte dreiging. Veel van het euroscepticisme is gebaseerd op reële bezorgdheden. Het is begrijpelijk. We geloven dat de EU zeer belangrijk is, maar tegelijkertijd zijn we geen grote fan van hoe het vandaag is georganiseerd. We ijveren voor een meer democratisch Europa. Europa moet zich vernieuwen en als dat gebeurt, zal het euroscepticisme veel minder sterk staan.'

'We moeten denken hoe we naar een sterker en democratischer Europa kunnen gaan, maar voor veel mensen is een sterker Europa al een valkuil. Iedereen is het erover eens dat het democratischer moet worden, maar niet iedereen is voor een sterker Europa, ook al denken we dat we zo meer slagkracht krijgen internationaal.'

Jong N-VA Leuven en Jongsocialisten Leuven waren niet bereikbaar.

EUROPA IN DE TOEKOMST: WAT IEDEREEN DENKT, MAAR NIEMAND DURFT ZEGGEN

Bart Claes, nationaal voorzitter Vlaams Belang Jongeren

'We zijn voor meer Europa, maar niet voor meer Europese Unie, zoals de manier waarop dat nu wordt georganiseerd. Deze Europese Unie is te politiek geworden, wat nooit het initiële doel is geweest. We willen dat de beslissingsmacht terug democratischer wordt en de verkiezingen dus gebeuren op het niveau van de individuele staten. Uit de Europese Unie stappen zou de optie zijn met het minste voorkeur. We willen de dingen opnieuw veranderen zodat het normaler wordt.'

'We willen meer naar een soort confederatie tussen staten gaan. Verkiezingen nu, wat maken ze eigenlijk uit? Het Europees parlement heeft weinig zeggingskracht. Het is een ver-van-ons-bed-show met weinig democratische controle.'

'We werken in het Europees parlement samen met de PVV en het Front National dus onze visie over Europa is grotendeels hetzelfde. Hoe meer EU-kritische stemmen aan de macht komen, hoe liever. Dan zal er een debat geopend worden. Dat ontbreekt vandaag.'

Jonas Veys, politiek secretaris Jong Vld Leuven

'We hebben een sterk Europees gevoel als Jong Vld. Liberalen zijn altijd kosmopolitisch ingesteld en kijken open naar de wereld. Al denk ik dat er verschillende dingen mis zijn met Europa. Ons standpunt is dat we voluit kiezen voor een volledige Europese integratie en dat betekent dat de regels voor iedereen gelijk zijn.'

'Nu is er een beetje een Europa à la carte waardoor er geen volledige integratie is en dat zorgt voor problemen. Of we doeken de boel volledig op. Voor ons is het het een of het ander. Momenteel lijkt het wat mis te lopen. Guy Verhofstadt stelt nu dat de EU eventueel zou moeten worden afgeslankt. Dat is een idee dat al een paar jaren bestaat, maar dat komt nu iets meer naar boven. Dat is zeker niet om in eurosceptische milieus terecht te komen, dat willen we niet. Maar we moeten dat wel proberen begrijpen en dat vertolken naar een Europees antwoord.'

'We zijn ervan overtuigd dat de EU vanaf de oprichting liberale accenten had. Het onmiddellijk samenwerken, de economieën openstellen, handel drijven. Maar ook individueel dat je je als burger zomaar in andere landen in de Europese Unie kan gaan vestigen zonder douanes te moeten passeren.'

'Er is geen enkel rijk dat eeuwig heeft bestaan'

Er zijn veel doemdenkers over de Europese Unie. Professor Idesbald Goddeeris wacht liever rustig af.

Tekst Simon Thys

Professor Goddeeris is een historicus, 'dus ik zeg niet graag dingen over de toekomst.' Wel is het duidelijk voor hem dat Europa heel wat uitdagingen te wachten staan, hij spreekt niet over dreigingen. De wereld verandert voortdurend, ook al leek het in 2016 harder dan ooit tevoren te gaan. De ontwikkelingen in het Midden-Oosten, de Verenigde Staten, Rusland en Groot-Brittannië kregen heel wat aandacht.

Al denkt professor Goddeeris dat het de EU goed zou doen als zij wat media-aandacht krijgt. 'Mensen weten niet wat er in Europa gebeurt, kennen het belang van Europa niet, kennen geen politici. De EU is een groep van bureaucraten geworden die zonder veel democratische controle heel veel beslissingen neemt. Die democratische controle bestaat op papier, want er is een Europees Parlement,

maar de bevolking weet niet wat het doet. Stel jezelf eens de vraag: hoeveel Europarlementariërs ken je bij naam? Weinig wellicht, zeker niet van buiten België.'

Het democratisch deficit is een groot probleem naast het feit dat Europa een nieuwe plaats moet vinden. 'Dat is een andere, misschien zelfs nog grotere dreiging: dat Europa het contact met de burger verliest. Dat democratisch deficit kan weggeholpen worden door een gemeenschappelijke identiteit en gemeenschappelijke media, maar dat is er allemaal niet', aldus professor Goddeeris.

Meer verdeeld dan verenigd

Of dat allemaal mogelijk is? 'Alles is mogelijk', vindt hij. Al zal het veel tijd vragen en op dit moment heeft Europa zowat alles tegen zich. 'Als dat van bovenaf wordt opgelegd, gaat dat nooit aanslaan. Je kan ook kleiner beginnen door bijvoorbeeld de nationale media meer aandacht te laten geven aan Europa. Europa moet zich beter verkopen en werken aan zijn achterban.'

Ook de Europese identiteit bestaat al volgens professor Goddeeris, 'maar die wordt niet vereenzelvigd met de Europese Unie. We voelen ons ergens Europeaan op een ander continent, zeker als ze je land niet kennen. Die identiteit zal groeien als Europa meer contact heeft met de rest van de wereld.' Zo kunnen we onszelf contrasteren tegenover andere identiteiten.

'Het is ook erg moeilijk om te definiëren. Sommigen gaan dat vereenzelvigen met het Christendom, anderen met de democratie of met mensenrechten. Ik denk dat de beste definitie voor een Europese identiteit er een is van gedeelde ervaringen. We hebben allemaal elementen van Griekenland, Rome, de Verlichting, het Christendom in ons. En je hoeft niet al die elementen in je te dragen om Europeaan te zijn. Het is een heel flexibele invulling van de Europese identiteit.' Al relativeert hij meteen: 'Het is een illusie dat er plots een Europees identiteitsgevoel zou komen. Alles wijst net erop dat een omgekeerde beweging aan de gang is.'

Het klinkt dramatisch maar dat zal het volgens professor Goddeeris niet echt zijn, maar 'een einde van Europa is zeker mogelijk. Er is geen enkel rijk dat eeuwig heeft bestaan en Europa is in de geschiedenis meer verdeeld dan verenigd geweest. Dat wil niet zeggen dat de Europese Unie helemaal uit elkaar zal vallen. Wat zou kunnen is bijvoorbeeld dat zij wordt vervangen door een kleiner Europa.'

'Er wordt al decennialang gesproken over een Europa in twee snelheden. Groot-Brittannië zal nog steeds samenwerken met de EU, 'maar dat zal een ander soort samenwerking zijn', vertelt professor Goddeeris. 'Dramatisch hoeft dat niet te zijn. Integendeel, het zou een oplossing kunnen bieden voor een aantal problemen. Er zullen altijd problemen zijn die dan weer opgelost zullen worden.'

doe de groentetas!

elke maandag een verrassend biologisch groente- en fruitpakket

Alma 2, Alma 3, Huis Jeanne Devos,
Gasthuisberg, LUCA & Green Office

www.kuleuven.be/groentetas

REEKS: WAAR IS DA FEESTJE !?
In deze reeks kijken we hoe buitenlandse studenten in Leuven en Leuvense studenten in het buitenland grote feesten vieren.

'Omdat veel studenten nog volop in de examenperiode zaten hebben we vorige week pas uitgebreid gevierd'

JUJIAN HUANG
STUDENT HANDELSINGENIEUR

Nieuw maanjaar feestelijk ingezet

In Azië wordt naar goede gewoonte het nieuwe maanjaar enkele weken na ons nieuwjaar op gang getrapt. Niet alleen in China en omstreken, maar ook in Leuven werd dat uitgebreid gevierd.

Tekst Jef Cauwenberghs
Beeld Ying Xin

Zeg niet 'Chinees nieuwjaar' maar spreek over een nieuw 'maanjaar'. Terwijl de meesten onder ons begin januari nog een nieuw rondje rond de zon met bacchanalen inzetten, vierden in grote delen van Oost-Azië de mensen enkele weken later het feit dat de maan twaalf cirkeltjes rond de aarde had gedraaid. Geen zon-, maar een maancyclus dus. Niet alleen in China maar eveneens in landen als Vietnam of Korea werd eind januari het jaar van de Haan, een van de twaalf dieren op een vaste cyclus, verwelkomd.

Ook een internationale stad als Leuven kon uiteraard niet achterblijven in het feestgedruis.

Kerstmis op z'n Oost-Aziatisch

'Normaal gezien is het nieuwe maanjaar de gelegenheid om tijd door te brengen met familie. Een beetje zoals Kerstmis bij jullie. Je

vertelt elkaar dan over de belevenissen van het afgelopen jaar', zegt de Chinese student handelsingenieur Jujian Huang, die ondertussen al vier jaar in Leuven studeert.

'Maar omdat België toch net iets te ver van China is om snel even heen en weer te vliegen, hebben we het gewoon samen met de Chinese studenten als één grote familie hier gevierd. Het zal je misschien verbazen maar er zijn meer dan duizend Chinese studenten in Leuven.'

Ook de Vietnamese statistiek-student Huy Pham kwam samen met zijn gemeenschap. 'Bij ons heet het feest *Tet* maar het is vrijwel hetzelfde als in China. Met zo'n 80 voornamelijk Vietnamese studenten hebben we samen traditionele gerechten gemaakt, chungcake gegeten en karaoke gezongen.'

De nieuwe maancyclus startte dit jaar op 28 januari, maar de feestelijkheden in Azië kunnen soms nog wel even doorgaan. 'In China nemen mensen soms een week vakan-

tie zodat zij nog kunnen doorvieren', legt Jujian uit. 'Hier in Leuven hebben we het bij een avond gehouden. Normaal gezien is dat dan de avond van het nieuwe jaar, maar omdat veel studenten nog volop in de examenperiode zaten, hebben we vorige week pas een groot nieuwjaarsgala gehouden op Campus Groep T. Daarbij aten we traditioneel Chinees eten en waren er voorstellingen van pianospelers, kung-fu-beoefenaars en Chinese koren. Ik vond het dit jaar een van de fijnste edities sinds jaren. Niet alleen Chinezen maar ook heel wat Belgische vrienden waren aanwezig. Cultuurschepen Denise Vandevort was bijvoorbeeld een van de gasten.'

In het hol van de Haan

Omgekeerd vierden sommige KU Leuvenstudenten met veel verwondering het nieuwe maanjaar in Oost-Azië. Sinologie-studente Melissa Mortier was met enkele medestu-

denten op rondreis in de Chinese provincie Yunnan toen oudejaarsavond aanbrak.

'De eigenaar van het hostel waar we verbleven nodigde ons uit om samen te eten. Een van hen had traditionele gerechten uit zijn thuisstad in de provincie klaargemaakt. Na het eten gingen we aangetrokken door het geluid van voetzoekers de straat op. Overal was vuurwerk te zien: in de lucht, op de grond, zelfs in de vorm van vuurwerkstokjes in de handen van enthousiaste Chinese feestvierders.'

'We gingen op de foto met nieuwsgierige omstaanders en dronken achteraf nog thee met enkelen van hen', vertelt Melissa verder. 'Terug bij het hostel aangekomen had de eigenaar een slinger voetzoekers klaargelegd die om middernacht zouden afgaan. Het kabaal van vuurwerk ging nog wel even door zelfs nadat we al in bed lagen. We graptten toen dat we precies in oorlogsgebied waren. Pas dagen later zouden ook de laatste knallen uitsterven en zou iedereen zijn normale leven hervatten.'

'Het is tijd dat de KU Leuven een mensenrechtenbeleid uittekent'

Nadat er eerder al veel protest was rond het LAW-TRAIN project waarin de KU Leuven samenwerkt met Israël, pleiten drie Leuvense proffen nu voor een mensenrechtenbeleid naar analogie met de UGent.

Tekst Jef Cauwenberghs en Katleen Pasgang

Via het LAW-TRAIN project, dat onderzoek verricht naar ondervragingstechnieken bij drugdelicten, werkt de KU Leuven samen met de Israëlische Bar Ilan-universiteit, politie en overheidsdiensten. In een open brief klaagden een dertigtal academici de samenwerking aan met een staat die mensenrechten schendt. Onder andere professoren Geertrui Van Overwalle, Bert Cornillie en Reine Meylaerts ondertekenden de open brief.

Begin deze maand trokken enkele ondertekenaars, waaronder Meylaerts, naar Israël en de Palestijnse gebieden. Daar spraken ze met de betrokken actoren over de verhoorpraktijken in het land.

Professor Meylaerts, waarom bent u naar Israël en Palestina vertrokken?

Meylaerts: 'In se wist ik alles al, maar het was toch belangrijk om naar daar te gaan en alles in eigen persoon te horen van zowel Israël's als Palestijnen. Als je het effectief van de mensen zelf hoort, grijpt je dat pas echt aan.'

'Zo was er een jongen van ongeveer twaalf jaar die stenen had gegooid en daarvoor werd ondervraagd door de politie. Hij zat daar helemaal alleen, want zijn familie of advocaat mochten niet aanwezig zijn. De jongen was duidelijk helemaal in paniek, zijn ondervragers bleven maar roepen tegen hem. Hij smeekte om te stoppen maar in plaats daarvan sloegen ze hem. Uiteindelijk is dat jongetje tot dertien jaar gevangenisstraf veroordeeld.'

'Tijdens mijn verblijf hebben zowel Israëlische als Palestijnse ngo's en professoren mij herhaaldelijk gesmeekt om deze problematiek op de internationale agenda te zetten.'

Waarom is dit project voor zowel de Bar Ilan-universiteit als de KU Leuven belangrijk?

Cornillie: 'Voor Bar Ilan is dit een prestigeproject waarmee zij enerzijds veel geld binnenhalen en anderzijds, en misschien wel belangrijker, kunnen tonen dat ze een samenwerking hebben met een grote Europese universiteit.'

Meylaerts: 'Voor de Israëlische instanties is zo'n samenwerking genoeg om te kunnen zeggen dat er niets aan de hand is. Het zogenaamde 'witwaseffect'.'

Van Overwalle: 'De rector houdt vast aan een beleid van academische vrijheid en ziet daarom het probleem niet met deze samenwerking. Wij willen een rector die zegt dat er grenzen zijn aan academische vrijheid. En die grens is bereikt bij Israël omdat daar geen respect meer is voor de democratische rechtstaat.'

Valt er met de VS op termijn dan ook niet meer samen te werken? Trump gaf al meermaals aan folteren goed te keuren.

Meylaerts: 'Dat is naast de kwestie. Het is niet omdat we nog niet weten wat met andere samenwerkingen te doen dat we hier de grens niet kunnen trekken. Met Israël kunnen we alvast beginnen omdat het daar voor mij duidelijk is dat de mensenrechten op een systematische wijze geschonden worden. Dat is in de VS nog niet het geval.'

Van Overwalle: 'Er zijn rapporten genoeg die verduidelijken dat mensenrechten in Israël manifest en geïnstitutionaliseerd worden geschonden.'

Faalt het beleid hier dan? Het project is immers door de ethische commissies geraakt.

Van Overwalle: 'Die commissies zijn themagericht. Ze kijken of er problemen zijn met het onderwerp zelf. Het gaat echter nooit over de constitutionele context waarin onderzoek plaatsvindt.'

Meylaerts: 'Het is tijd dat de KU Leuven een mensenrechtenbeleid uittekent, naar analogie met UGent. Dat is voor mij intern de logische voortzetting van het beleid dat extern gevoerd wordt, met bijvoorbeeld de laatste eredoctoraten. Als je extern een baken in de maatschappij wil zijn, moet je dat intern ook voortzetten.'

PROFESSOR GEERT VANPAEMEL OVER DE MAGIE IN WETENSCHAP

'Wie zou naar Planet Earth kijken als het enkel saaie wetenschap was?'

Documentairemakers verpakken de wetenschap dikwijls in spectaculair entertainment. Maar hoeft die illusie slecht te zijn? Op 27 februari geeft Geert Vanpaemel voor Artefact een lezing over de magie in wetenschap.

Tekst Gilles Michiels
Beeld Anneleen van Kuyck

'Ik heb het gezien op National Geographic.' Als de hoofdbron voor onze kennis over de natuur zijn documentaires vandaag een onbetwiste autoriteit in het publieke debat. Dat is niet zonder gevaar, vindt professor Wetenschapsgeschiedenis Geert Vanpaemel, want ze zijn ook spectaculair entertainment waarin hyperrealistische technieken het onderscheid tussen feit en fictie doen vervagen. Is de publieke wetenschap een magische show geworden? In zijn lezing voor Artefact zoekt Vanpaemel naar de illusie in kunst en wetenschap.

'Ik heb de illusie van de magie willen bekijken als een model om na te denken over hoe in de publieke ruimte met onvolledige informatie wordt omgegaan. Je ziet een goochelaar bezig en je weet: wat ik zie, kan niet. Maar ik heb niet alles kunnen zien, hij houdt dingen verborgen. Hoe ga je daarmee om?'

'De illusie is een spel dat ook door het publiek gewild wordt. Kunstmatige beelden in documentaires, zoals molecules die elkaar opeten, helpen iets te begrijpen. Wie zou naar *Planet Earth* kijken als het echt een saaie wetenschappelijke uiteenzetting was? Het publiek wil dat de informatie verpakt is in prachtige, maar ook engagerende beelden, die niet gewoon de natuur maar ook de schoonheid en de waarde ervan tonen.'

'In de wetenschapscommunicatie wordt, in tegenstelling tot de politiek, die *augmented reality* aanvaard. Je ziet in documentaires wetenschappers die opnieuw op expeditie gaan en doen alsof ze een origineel onderzoek uitvoeren, terwijl het vijf jaar geleden al gebeurd is. Dat is niet erg, maar als iemand dat zou doen om de klimaatopwarming te ontkennen, opent het de weg naar misleiding.'

Walt Disney

Wordt de illusie in natuurdocumentaires ook in de hand gewerkt door onze voorkeur voor bepaalde dieren?

Vanpaemel: 'Bij het maken daarvan zijn gevoelsmatige banden heel belangrijk. Ik las onlangs een analyse over welke dieren je in documentaires ziet sterven. In *Planet Earth* heb je een beroemde scène waarin een baby-leguaan over een zandstrook vol slangen moet. De leguaan in de documentaire wordt niet opgegeten, terwijl er veel beelden bestaan waarop dat wel gebeurt.'

'Volgens die analyse zijn er dieren die we bewonderen terwijl we van andere dieren aanvaarden dat ze worden gedood. De emotionele waarde speelt zeker mee. De meeste documentaires nemen ook ons antropomorfe kader

over. We volgen de dieren alsof ze mensen zijn. Dat is de uitvinding van Walt Disney geweest.'

Waarin schuilt het onderscheid tussen wetenschap in de academische en de publieke ruimte?

'Een onderscheid is het engagement. Een academische wetenschapper wordt gewaardeerd omdat hij objectief is en afstand neemt van wat er met die wetenschap gebeurt. Het publiek wil weten wat we met kennis doen. Bij hen moet er engagement zijn en daarin komen ook ethische normen aan bod. Juist die dingen die een academische wetenschapper door de waardenvrijheid opzij zet, staan vooraan in het publieke debat.'

'In die zin wil ik een lans breken voor een appreciatie van wetenschap in de publieke ruimte, die anders is dan een doorslag van de academische wetenschap en waarbij onderzoekers zich voortdurend zorgen maken dat hun kennis niet doordringt tot dat niveau. Wie wordt in Vlaanderen het meest geïnterviewd over de klimaatopwarming? Frank Deboosere. Hij heeft geen masterdiploma, maar hij doet het wel goed.'

Je zou verwachten dat het verlichtingsdenken de magie naar de marge verdrongen zou hebben. Vanwaar komt die illusie dan plots?

'De afwijzing van de magie speelt rond 1800: op dat moment klaagt de wetenschap het populaire dierlijk magnetisme (*theorie die uitgaat*

gericht geweest om mensen te overtuigen dat de wetenschap goed bezig was, en voor leken te moeilijk.'

'Je ziet ook dat de media vanaf die tijd helden beginnen te maken. Einstein is een goed voorbeeld. Door de media wordt hij steeds als wereldvreemd geportretteerd, als iemand die dingen denkt die niemand anders kan begrijpen. De wetenschap verzet zich niet tegen zo'n beeldvorming, terwijl ze zich daardoor van de samenleving afschermt. Zo lijkt wetenschap zelf een vorm van magie.'

'Vanaf de jaren 60 komt er, na onder meer de atoombom, weer een kritische wetenschapsbeweging op. Niet elke vorm van vooruitgang bleek goed te zijn. Het is niet omdat we iets weten over genetische modificatie dat we hals over kop onze landbouw moeten veranderen. De wetenschap als *deus ex machina*, die alles oplost: ik denk niet dat we dat nog geloven. Magie is niet meer de grote metafoor voor de wetenschap.'

Alleen de resultaten

Wordt een passief publiek vandaag nog in de hand gewerkt door de media?

'In veel media wil men van de wetenschap alleen maar de resultaten, geen methodologie of onderzoekslijn. *Metro* is een van de kranten met de meeste wetenschapsinformatie. Waar staat die? In heel korte stukjes van vier of acht regels die gebruikt worden als opvulling.'

'Einstein werd als wereldvreemd geportretteerd: door zich van de samenleving af te schermen, kan wetenschap zelf een vorm van magie lijken'

van een geheimzinnige kracht in levende organismes, red.) aan als slechte wetenschap. Vanaf 1900 zie je dat sommige wetenschappers zelf beginnen te populariseren. Dat betekent: eenvoudiger maken en niet alles vertellen. Het publiek werd zo op een afstand gehouden en kreeg geen toegang tot de wetenschap.'

'Er is een belangrijke these die stelt dat de passieve houding van het publiek door wetenschappers in de 19de eeuw is gecreëerd, met een scherpe scheiding tussen academische wetenschap en amateurwetenschap. Heel veel wetenschapscommunicatie is er lang op

'Hier hebben wij nauwelijks wetenschapsjournalistiek. In *The New York Times* schrijven wetenschapsjournalisten voor de voorpagina als het over de klimaatopwarming gaat. *NRC Handelsblad* heeft een wetenschapsredactie die elke week actueel nieuws maakt. Hier nemen *De Morgen* en *De Standaard* veel van Nederland over. Dat komt natuurlijk ook omdat Vlaanderen zo klein is. Van zodra wetenschappelijke dossiers op de eerste pagina's van de kwaliteitskran-

ten komen, wordt het werk door de politieke journalist overgenomen.'

Loert die illusie vooral om de hoek wanneer een publiek alleen het resultaat van de wetenschap ziet?

'Belangrijk is dat, als er al van magie sprake is, dat niet alleen de schuld is van de wetenschap die als magisch bekeken wil worden, maar ook van het publiek. Je kan naar een ziekenhuis gaan en zeggen: ik wil niet weten wat de dokters zeggen, het zal wel goed zijn. Het is gedeeltelijk de verantwoordelijkheid van de patiënt om met de arts in discussie te gaan.'

'Het is de verantwoordelijkheid van de wetenschapscommunicatie om mensen kritisch te laten denken. Wanneer je als wetenschapper zegt: wetenschap is geweldig maar het gaat je petje te boven, creëer je een passief publiek. Zo krijgen we een samenleving waarin enkel een technocratisch gezag de argumenten maakt. Een actieve publieke ruimte is in het belang van een democratische samenleving.'

De lezing van Geert Vanpaemel is deel van de reeks Lessen voor de XXIste Eeuw en vindt op 27 februari om 19.30 uur plaats in Aula Pieter De Somer.

ARTEFACT STAAT IN HET TEKEN VAN MAGIE

Betovering en waar ze te vinden

Om aan magische bezweringen en andere hocus pocus te doen hoef je de volgende weken geen tovenaarsplunje aan te trekken. Kunstenfestival Artefact kiest dit jaar als hoofdthema voor magie.

Tekst Gilles Michiels en Simon De Smet

Tussen 21 februari en 9 maart vindt in STUK het Artefact-festival plaats. Artefact bundelt jaarlijks een tentoonstelling, lezingen, optredens en workshops rond een centraal thema. Dit jaar staat het festival in het teken van magie.

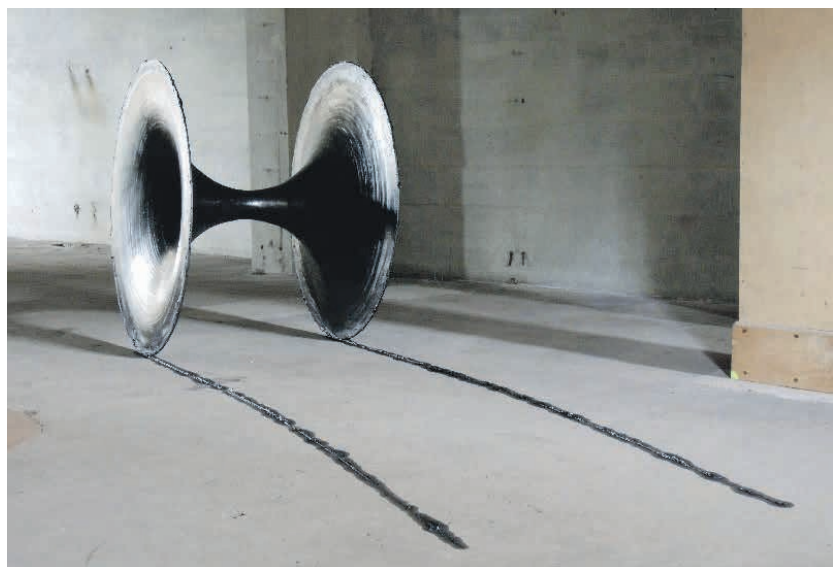
Karen Verschooren cureert samen met Ils Huygens de tentoonstelling. 'Voor Artefact probeer ik steeds een thema te kiezen waarbij mensen niet elke dag stilstaan, en dat voor beel-

'Door alle alternative facts weet je niet meer wat gemanipuleerd is en wat echt. Ik denk dat dat mijn werk actueel maakt'

KUNSTENARES MARJOLIJN DIJKMAN

dende kunstenaars zowel een poëtische als maatschappijkritische benadering toelaat.'

Magie lijkt in een maatschappij waarin rationaliteit aan belang wint inderdaad geen dominante plaats in te nemen. Toch vindt Verschooren dat het thema in zijn brede betekenis opnieuw aan relevantie wint: 'De wetenschap verklaart steeds meer, maar je krijgt ook meer zicht op nieuwe zwarte gaten. Daarbij komt dat mensen door de overload aan informatie en

Cultivating Probability, 2015 © Marjolijn Dijkman

de complexiteit van informatiesystemen grip op de realiteit verliezen.'

De curator licht toe met een voorbeeld: 'Toen de eerste computer in huis kwam, kon bijna iedereen die repareren. Nu is de informatie soms zo complex dat er een expert aan te pas moet komen om te weten hoe iets in elkaar zit. Hoe meer vat je verliest op de manier waarop dingen werken, hoe meer ruimte er is

voor toespelingen. Je brein verlangt ernaar om iets te vatten op een andere manier.'

Magie in al haar facetten

Magie is natuurlijk een breed en ambigu begrip, dat bij mensen verschillende associaties kan oproepen. Voor de een staat magie gelijk aan illusies op een podium zoals zinsbegoochelingen, terwijl het voor de ander een geloof in een diepere wereld oproept. Aan die gelaagdheid gaat Artefact niet voorbij. Vormgegeven in installaties, video's, sculpturen en performances belicht de tentoonstelling van de magie velerlei facetten.

Een installatie als *The Long Now* begeeft zich bijvoorbeeld op de snijlijn van technologie en magie. Kunstenaar Verena Friedrich laat een machine zeepbellen blazen in een lucht-gecontroleerde kamer. Door de levensduur van de zeepbel zo lang mogelijk te rekken, krijgt de toeschouwer een fascinerend kleurenspeel te zien. Tegelijkertijd schuilt er een poëtische kracht in het werk: de zeepbel als metafoor voor de fragiliteit van het leven. En wij tellen af tot hij in stilte ontploft.

De Franse artiest Eric-Arnal Burtschy liet zich voor zijn veertig minuten durende performance *Deep are the woods* dan weer inspireren door de magie van natuurlijke lichtverschijnselen. Zijn werk creëert door toedoen van rook en licht ruimtelijke illusies in een black box. De toeschouwers, die de performance daardoor losgekoppeld van de omgeving beleven, ondergaan unieke, illusoire ervaringen. Die zijn erg rustgevend en contemplatief, als we eerdere bezoekers mogen geloven.

Een persoonlijke magische beleving kan voor de bezoeker ook de aantrekkingskracht zijn van het indrukwekkend ogende *Witches Cradles* van het Amerikaanse collectief Center For Tactical Magic. Geïnspireerd op de historische 'heksenwiegen', een straf voor mensen die van hekserij verdacht werden, nemen bezoekers plaats in een cocon of 'sterrenkamer', die door omstanders licht heen en weer wordt gewiegd. Als gevolg van de wiegende beweging en de afgesloten positie kunnen zintuiglijke illusies optreden, die afhankelijk van persoon tot persoon resulteren in een ander effect.

Magische handgebaren

Vanzelfsprekend is de actieve participatie van de bezoeker niet bij elk kunstwerk even groot. Elk werk probeert op zijn eigen manier de toeschouwer te betrekken. Die waarop het multimediale werk van de Nederlandse artieste Marjolijn Dijkman het publiek laat figureren, is subtieler, maar

ze berust evenzeer op een uitgekende wisselwerking.

Op Artefact presenteert Dijkman een totaalinstallatie bestaande uit de video *In Our Hands* en de sculpturenreeks *Cultivating Probability*. 'Wat mij in magie interesseert, is hoe mensen grip proberen te krijgen op de loop der dingen. Van betovering kun je in de ban geraken, maar evengoed werkt het beangstigend, omdat je de controle kunt verliezen.'

Betovering en manipulatie kunnen inderdaad dicht bij elkaar liggen. De video-installatie *In Our Hands* wordt vormgegeven via de handen van een danser, van wie het lichaam niet te zien is. De choreografie is gebaseerd op politieke, spirituele en militaire gebaren. Doordat ze uit hun context gehaald zijn, weet je niet meer waar ze vandaan komen en kun je er zelf interpretaties aan geven. Zo worden de handen ook het verlengde van je eigen lichaam. Reken daar een soundtrack bij die inwerkt op je gemoedstoestand en je bent even zoet.

Met haar focus op menselijke gebaren doet *In Our Hands* denken aan een ander werk in de tentoonstelling, *Stand Behind Me* van de Amerikaanse kunstenaar Liz Magic Lazer. De video toont een danser die de lichaamstaal in de toespraken van onder meer Barack Obama nabootst. De gebaren worden begeleid door een tekst op een tweede scherm, maar door ze ervan

Artefact Festival • Archiefbeeld 2016 © Anneleen van Kuyck

los te koppelen, blijken de gestes alleen al genoeg om een politicus te representeren die op het podium als een bezwerende magiër zijn beloftes uitspreekt.

Bij het werk van Dijkman is die politieke realiteit eveneens moeilijk weg te denken. 'Ik denk wel dat mijn werk behoorlijk actueel is, met de verkiezingen in Amerika in het achterhoofd en de *alternative facts* waarover het vandaag zo vaak gaat. Je weet niet meer wat gemanipuleerd is of wat echt.'

'Informatie is vandaag erg complex: hoe meer vat je verliest op de dingen, hoe meer ruimte er is voor toespelingen'

CURATOR KAREN VERSCHOOREN

De handen van *In Our Hands* lijken soms heel menselijk, maar door het gebruik van *motion capture* doen ze evengoed erg artificieel aan. Het werk speelt in op het idee van big data, of toekomstvoorspelling aan de hand van algoritmes. 'Terwijl mensen met rituelen of een bezoek aan een magiër een goede oogst proberen af te dwingen, gebruiken anderen elders algoritmen om te berekenen welk aandeel goed zou kunnen scoren.'

In de collectie waarop Dijkman zich inspireerde, vind je allerlei objecten terug die het verloop en de toekomst voorspellen. 'Die objecten werden, door te gooien of rollen, vaak gemanipuleerd met de handen. In dit opzicht kan ook de titel van de video-installatie *In Our Hands* gesitueerd worden. Hebben wij onze toekomst in eigen handen?'

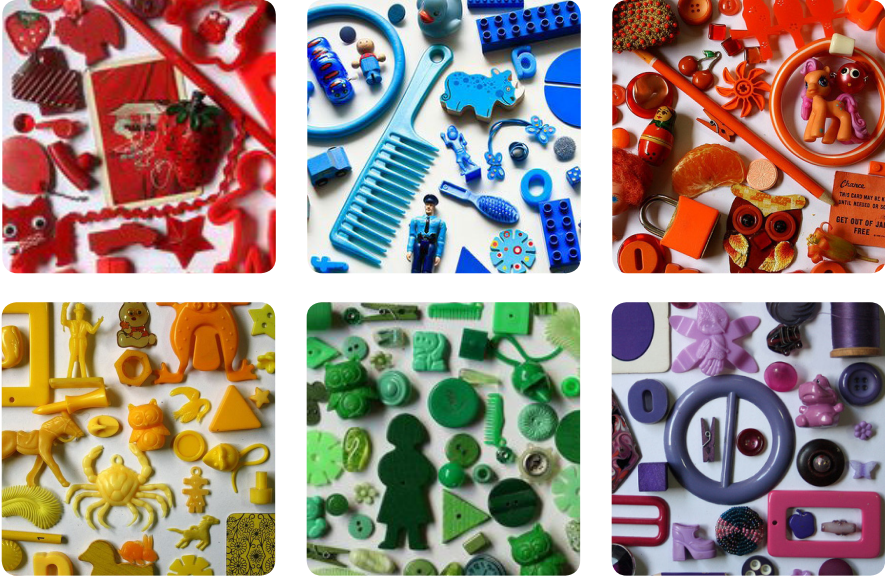
De tentoonstelling binnen Artefact zal geen pasklaar antwoord geven op die vraag. Wel kan ze, net als het volledige kunstenfestival, ons doen nadenken over welke plaats magie in onze hedendaagse maatschappij inneemt, welke nieuwe vormen het aanneemt en hoe wij - als mens - ons daartoe verhouden. Op Artefact zelf is magie alvast alomtegenwoordig en vooral iets om zelf te beleven.

Op 21 en 22 februari verwelkomen we om 20 uur nieuwe geïnteresseerde medewerkers. Wil je schrijven of fotograferen? Of wil je je tekeningen of cartoons gepubliceerd zien? We geven vrijblijvend een infosessie over de werking van *Veto*. Ervaring is absoluut niet vereist!

Is jouw verzameling al compleet?

Inzameling en verkoop van tweedehands goederen met een enorm en steeds wisselend aanbod!

IJzerenmolenstraat 10-12 • 3001 Heverlee
Diestsestraat 253 3000 • Leuven
016 26 09 21 • www.spit.be

de kringwinkel

SPIT

ALMA MENU

www.alma.be
f /almakuleuven
i @almakuleuven
t @almakuleuven

Alma 1,2,3 & Gasthuisberg

- Ma** Zoete aardappelsoep met kokos - Rijke tomatensoep
Boerenworst met groentemix en vleessaus
Koninnehapje
Groentenuggets met currysaus, wokgroenten en couscous
Tortellini met ham
- Di** Gele paprikasoep - Pittige linzensoep met vegetarische worst
Kaaskroketten met ratjetoe
Lasagne al forno
Kipfilet met dragonsaus, wortelen en krieltjes
Heekfilet meunière met Normandische saus en broccoli
- Wo** Kervelroomsoep - Tomatengroentesoep
Spaghetti bolognaise - Kalkoenburger met witte kool
Quiche met prei en vergeten groenten
Beenham met Lefte saus en gebakken schorseneren
Steak met choronsaus en erwten
- Do** Tomatensoep met basilicum - Doperwtenssoep met kervel
Hamburger met spruiten in room en vleessaus
Hazelnootburger met romige tomatensaus, boontjes en rijst
Koninnehapje
Kipbrochetten met Corsendonksaus en wortelbalkjes
Pita met looksaus en slaatje
- Vr** Broccoliroomsoep - Pastinaaksoep met spekjes
Kippenbout met jagersaus, groene kool en chili aardappelen
Quornburger met bloemkoolgratin
StoofMees
Cordon-bleu met archiducsaus en forestièregroenten

NU IN
ALMA 2
ALMA 1

AL 15 JAAR DE GOEDKOOPSTE
FUIFZAAL VAN LEUVEN

ALBATROS
F U I F Z A A L

BOEK NU AL VOOR
VOLGEND ACADEMIEJAAR!

365 PER AVOND, 260 EURO TIJDENS HET WEEKEND OF
VOOR KRINGEN DIE AANGESLOTEN ZIJN BIJ LOKO,
OF 180 EURO VOOR EEN CANTUS

Bij elke vierde fuif van een vereniging binnen het zelfde academiejaar is de
huur van de zaal gratis. Dat geldt ook als je het vatenrecord breekt!

CENTJE BIJVERDIENEN?
WIJ ZOEKEN STEEDS
AVONDVERANTWOORDELIJEN.

RESERVATIES EN INLICHTINGEN: 016/22.31.09 OF ALBATROS@LOKO.BE

WWW.LOKO.BE/ALBATROS

Colofon

Veto
's-Meiersstraat 5
3000 Leuven

Tel - 016 22 44 38
Fax - 016 22 01 03
veto@veto.be

veto.be
twitter.com/veto_be
[instagram.com/veto_be](https://www.instagram.com/veto_be)
[facebook.com/vetoleuven](https://www.facebook.com/vetoleuven)
snapchat: veto_be

Jaargang 43, nummer 14
Maandag 20 februari 2017

Veto is een uitgave van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.

HOOFDREDACTEUR
Simon 'Met mijn goeie vriend Ching Chang Chong iets gaan drinken' Grymonprez

REDACTIESECRETARIS & V.U.
Brecht 'Op z'n hondjes' Castel

REDACTIE
Martijn 'Door een muur te bouwen tegen de burenen' Stoop, Anneleen 'als vrijwilliger' van Kuyck, Arne 'ziek' Sonck, Bavo 'al voorbereidend op Saint Patricks Day' Nys, Naomi 'met Werner Thomas' Bonny, Simon 'Met cava, hmm lekkere ding' Thys, Eva 'Zonder colofonvragen die racistische mopjes uitlokken' Sevrin, Gilles 'Met alle chinezen maar niet met den dezen' Michiels

SCHRIJVERS
Noah 'met karakter(s)' Fuhrmann, Jan 'Door ergens op een feestje te gaan staren' Costers, Basil 'Met een kater' Saen, Karel 'Met bivakmuts en white privilege' Peeters, Dorien 'rijstwyn karaoke' Jaenen, Jelle 'met rode enveloppen' Van Herck, Jef 'Door een lokale tweedeklasser op te kopen' Cauwenberghs, Simon 'Vol magie' Desmedt, Hanne 'Met marsepino' Tollenaere

BEELD VOORPAGINA
Seppe 'Met een camera in de hand' Duwé

FOTOGRAFEN
Seppe Duwé, Zourab 'In een vliegtuig' Moessaev, Kwong 'Met chinese whiskey' Gueng To

TEKENAARS
Martijn Stoop, Lisa 'met Emiel' Van der Auwera, Nero 'met Louis' Vanbiervliet, Pjotr 'Ik vier alleen Westerse feesten' Pjotr

KU LEUGEN
Thomas 'Doe voor Jonas maar: "Met mijn blatante" Winters, Klaas 'Ik ga dit jaar moeten passen. Ik heb vorig jaar stevig mee gevierd, maar ik voelde mij zeer onpasselijk na het drinken van hun sake.' Van den Broeck

EINDREDACTIE
Brecht Castel, Jan Costers, Katleen Pasgang, Eva Sevrin, Arne Sonck, Simon Grymonprez, Gilles Michiels

VORMGEVING
Simon Grymonprez, Brecht Castel, Anneleen van Kuyck

ADVERTENTIES
Alfaset cvba - alfaset@loko.be
016 22 44 38w

DRUKKERIJ
Coldset Printing Partners (Groot-Bijgaarden)

OPLAGE
9.000 exemplaren

ISSN-NUMMER
0773-5162

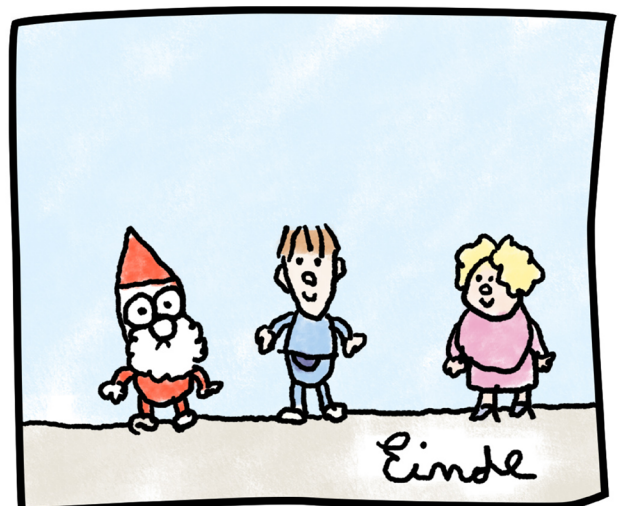
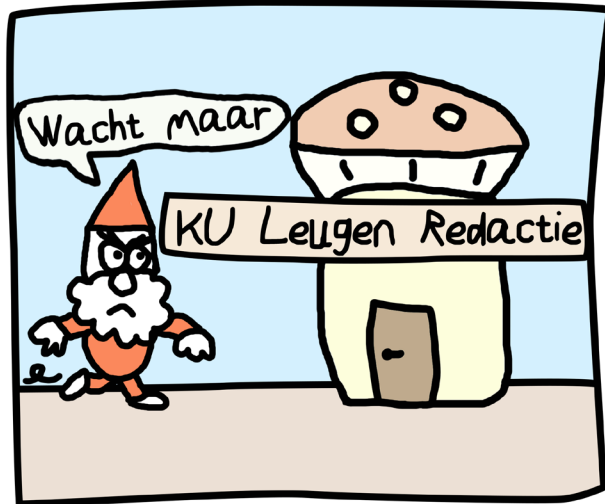
ABONNEMENTEN
Wil jij elke week een Veto in de bus? Mail dan je naam en adres naar brecht@veto.be en schrijf 11 euro over op BE22 0011 4801 9147.

MEEDOEN?
Redactievergaderingen vinden iedere vrijdag plaats om 16 uur en staan open voor iedereen. Alle geïnteresseerden (tekst, foto, video, cartoons, IT, lay-out..., *Hoe vier jij Chinees nieuwjaar*) zijn welkom op het redactieadres. Lezersbrieven kunnen tot vrijdag 14 uur, liefst mailsgewijs, ingezonden worden op het adres: veto@veto.be. De redactie behoudt zich het recht reacties in te korten of op het internet te publiceren.

KU Leuggen

Ontdek blatante copyright schending. Begin bij "Op een dag".

Door Klaas Van den Broeck, Thomas Winters en Jonas Geirnaert

Julie Mahieu

‘Als wij geen koppel waren, was die serie helemaal anders geweest ...’

Momenteel lopen de opnames van ‘De Dag’, de veelbelovende tv-serie waaraan Jonas Geirnaert en Julie Mahieu jarenlang schreven. Een gesprek over de liefde voor personages en marsepeinkoeken.

Tekst Gilles Michiels en Hanne Tollenaere
Beeld Kwong Gueng To

Jonas Geirnaert

‘... een labiele reeks’

NAVRAAG

Wanneer we Jonas Geirnaert ontmoeten in een Gents café, is dat met een gênant aantal cadeaus onder de arm. De KU Leuvenredactie heeft ons een onvoltooide *Kabouter Wesley*-strip (zie p. 15), een paar sokken en vier pakken Marsepino-koeken toegestopt, die om mysterieuze redenen voor Geirnaert bestemd zijn. Aangezien zijn vriendin en coscenarist Julie Mahieu pas later aanschuift aan onze tafel, peilen we voorzichtig naar het waarom van de schenking.

‘Mijn vader heeft zijn leven lang bij Lotus gewerkt. Toen mijn nichtje vroeg of hij een koekje met marsepein kon maken, vond hij de Bimbo uit, die nu Marsepino heet. Het is de veredelde versie van het mergpijpje.’

‘Bij Neveneffecten is het zelfs zo ver gekomen dat we ooit op bedevaart zijn gegaan naar de Bimbo-fabriek. Te voet van Gent-Dampoort naar Oostakker, om daar de productielijn te bewonderen. Onderweg straffen we onszelf door droge madeleinekoekjes te eten, om het verlangen naar de Bimbo's aan te wakkeren. Het heeft bijna religieuze proporties.’

Veel van je projecten lijken ontstaan uit dergelijke grappen. Is dat je manier van werken?

Geirnaert: ‘Ik vind het heel fijn om vanuit pure goesting of een opwelling te vertrekken. *Kabouter Wesley* is ontstaan toen ik mijn eindwerk, de animatiefilm *Flatlife*, aan het maken was. Op een gegeven moment was ik dat repetitief werk beu en heb ik die kabouter getekend.’

‘*Basta* is ook een goed voorbeeld. In de zomer van 2009 wilden Koen (*De Poorter*, red.) en ik voor de grap het nieuws vervalsen. We hadden een onderzoek uitgestuurd waarin stond dat de Vlaming dubbel zo lang als de vorige keer in het stembokje stond. We waren zo verrast door het feit dat het in de kranten stond, dat daaruit het idee voor *Basta* gegroeid is.’

Tot nu toe kreeg je vaak carte blanche voor je projecten. Genieten jullie voor ‘De Dag’ opnieuw veel vrijheid?

Geirnaert: ‘Het carte blanche-gevoel is er nog altijd. Woestijnvis heeft het even moeilijk

gehad, maar ik denk dat de ziel van het bedrijf er nog is. Die vrijheid heeft mij al veel geholpen. In het begin mocht Neveneffecten bij Woestijnvis met nul ervaring een proefaflevering maken voor een Canvasprogramma, met een behoorlijk hoog budget. Vijf jaar later zou dat niet meer gekund hebben.’

‘Ooit hebben we ook een pilootaflevering gemaakt waarbij *Basta* nog een studio-programma was. Dat kwam heel belerend over: ‘wij hebben de waarheid en we zitten hier achter een desk in een chique decor’. Toen hebben we dat overboord gegooid en zijn we begonnen filmen in onze *ruftige* zetels op de redactie.’

Andere productiehuisen zouden ons in die studio laten zitten hebben, maar Woestijnvis gaf ons die vrijheid.’

Op dat moment komt Julie Mahieu binnen. Ze bestelt een rode wijn en water - ‘Ik drink altijd iets non-alcoholisch bij mijn alcohol’ - en neemt een van de Marsepino's die Geirnaert op tafel heeft gelegd. Mahieu, die bij Man Bijt Hond haar strepen verdiende met de human interest-rubriek Het Dorp en later het mooie weer maakte bij De Ideale Wereld, vertoef net als Geirnaert tegenwoordig op de set van De Dag. De fictiereeks, die door Gilles Coulier (Bevergem) en Dries Vos (De Biker Boys) wordt ingeblikt, zal in 2018 op de betaalzender van Telenet te zien zijn en daarna op VIER.

Tot nu toe weten we dat ‘De Dag’ over een gijzeling in een bank gaat, gezien vanuit meerdere perspectieven. Kunnen jullie meer kwijt over de serie?

Geirnaert: ‘Het gaat over een gijzeling, maar het is geen politiereeks. Het is een gijzeling omdat dat een grote impact heeft op iedereen die erbij betrokken is. Wat ons interesseert is: wat doet het met al die mensen in de loop van die ene dag? Er is niemand die eruit komt zoals hij eraan begonnen is.’

Mahieu: ‘Het gaat over het perspectief en de ervaring van eenzelfde situatie. Wij zitten hier nu met vijf: wie we zijn en de manier

waarop we nu met elkaar omgaan is heel hard gekleurd door waar we vandaan komen en misschien zelfs door waar we nu al weten naartoe te zullen gaan.’

Dat wil zeggen dat de meeste energie in de personages gekropen is?

Mahieu: ‘Ik ben heel erg gehecht aan de personages. We hebben veel tijd gestoken in hun achtergrond zonder dat dat effectief in de reeks zit. Waar ze vandaan komen, hoe hun jeugd was of hun relatie met hun ouders: we wilden weten waarom zij op die dag de mensen zijn wie ze zijn. Dat zorgt ervoor dat die dingen zich iets meer vanzelf schrijven.’

Geirnaert: ‘Je kan eigenlijk pas echt je scenario's beginnen schrijven als je het gevoel hebt dat je hen kent. Stel dat een personage uit onze reeks hier binnenkomt en een zatlap aan de toeg agressief begint te doen. Van elk personage weet ik hoe zij daarop gaan reageren. Als je hen niet echt kent, begin je maar wat te schrijven en vervel je snel in clichés. Nu gaf het een soort gemoedsrust.’

Hoe verlopen de opnames?

Geirnaert: ‘We zitten over twee derde, denk ik. We draaien min of meer doorlopend van oktober tot half mei. Meestal met twee regisseurs tegelijk, dus ook met twee sets. De moeilijkheid van ons script is dat het zich allemaal op één dag afspeelt. De laatste weken zullen aan de bomen weer bladeren hangen. Of stel dat het deze winter twee weken gesneeuwd had, dan hadden wij een gigantisch probleem. Alles samen hebben we veel geluk gehad.’

Mahieu: ‘Lang leve de klimaatopwarming. (lacht)’

Kwetsbaarheid

Jonas, is het voor jou anders samenwerken met Julie dan met Neveneffecten?

Geirnaert: ‘Ja, euh...’

Mahieu: ‘Pas op, ik zit erbij hé!’

Geirnaert: ‘Het is een heel andere dynamiek. Als ik bij een Neveneffecten-brainstorm een

idee voor een sketch heb en niet iedereen mee is, heb ik heel vaak de reflex om met mijn ellebogen te duwen: opzij, opzij, dat is wel een goed idee! (maakt wilde gebaren)’

‘Bij ons, doordat we een koppel zijn, heb ik veel minder moeite om ervoor open te staan. Er is minder haantjesgedrag, ik heb niet de drang om Julie omver te duwen om een idee erdoor te krijgen. (lacht) Doordat je je durft openstellen kom je tot betere dingen. Ik denk niet dat het met iemand anders gelukt zou zijn. Toch?’

Is dat een goed antwoord, Julie?

Mahieu: ‘Het is wel waar. Ik hou sowieso het meest van dingen waar ik kan samenwerken met mensen. Dat is de rode draad in wat ik graag doe. En doordat je een koppel bent, durf je je iets kwetsbaarder op te stellen. Ik denk dat het in elke samenwerking heel belangrijk is om kwetsbaar te durven zijn en wij wisten dat we dat op een ander vlak al konden. Als je strubbelingen of meningsverschillen

hebt, gaat het op dat moment ook over ons als collega's, niet over ons als koppel. Maar als wij geen koppel waren, was die reeks iets anders geworden.’

Geirnaert: ‘Een labiele reeks.’

Is het moeilijk om tegen elkaar te zeggen: nu gaan we stoppen over die serie?

Geirnaert: ‘Ik had het op voorhand niet verwacht, maar als je daar zo lang mee bezig bent en met z'n tweeën

iets wilt gaan eten en niet over die serie wilt babbelen...’

Mahieu: ‘Waarover wél? (lacht)’

Geirnaert: ‘Ik kan niet vragen ‘s avonds hoe je dag geweest is, want ik weet het: ik zat erbij. Ik kan alleen vragen: was het moeilijk of makkelijk? Dan ben je opnieuw over je werk bezig en vroeg of laat begin je toch weer over die serie.’

Mahieu: ‘Dat is ook je raakvlak op dat moment. Dat en... Ik wil iets zeggen. Wat moet ik zeggen? Nee, dát. (lacht) Het heeft echt ons leven overgenomen.’

‘Als we tijdens het schrijven meningsverschillen hadden, ging het op dat moment over ons als collega's, niet als koppel’

JULIE MAHIEU